

διάλογοι καταλλαγής

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΚΡΗΤΗΣ
50
ΧΡΟΝΙΑ
1968-2018

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2023

Περίοδος Γ', Τεύχος 33

Φωτ. Δρ Κωνσταντίνος Ζορμπάς

**«άνετειλεν ὁ ἥλιος, καὶ συνήχθησαν καὶ εἰς τὰς μάνδρας
αὐτῶν κοιτασθήσονται [...]» (Ψαλμός, 103:22).**

Με την ανατολή του νέου έτους οι «Διάλογοι Καταλλαγής» εύχονται στους φίλους και τις φίλες της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, όπως ο νοητός «Ἡλιος της Δικαιοσύνης» βοηθήσει τον σύγχρονο άνθρωπο, μέσα στην κρίση των υλικών και κυρίως των πνευματικών αξιών, να ξαναβρεί και πάλι την αληθινή Γνώση και τη Δικαιοσύνη, την «ἐπιζομένων υπόστασις» (Εβρ., 11:1), διαχρονικά ζητούμενα και πανανθρώπινα αγαθά, σε κάθε εποχή...

Καλά Χριστούγεννα και ευλογημένη η νέα χρονιά!

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Μικρό Προλογικόν

Την Παρασκευή 13^η του μηνός Οκτωβρίου 2023 συμπληρώθηκαν, με τη βοήθεια του Θεού, **πενήντα πέντε συναπτά έτη** από την ημέρα των εγκαινίων του Ιδρύματος. Την Κυριακή, 13^η του μηνός Οκτωβρίου 1968, κατά την έναρξη λειτουργίας της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, διοργανώθηκε το πρώτο Διεκκλησιαστικό Συνέδριο, με τον τίτλο: «Χριστιανική Λατρεία και Σύγχρονος Άνθρωπος» (13-26 Αυγούστου 1968, βλ. αριθμ. 1). Η θεματολογία και μόνο υποδηλώνει την άμεση σχέση μεταξύ της ευχαριστιακής λειτουργικής πράξης και του κόσμου. Όπως τόνιζε ο μακαριστός Μητροπολίτης Περγάμου κυρός Ιωάννης, Εταίρος της Ακαδημίας, (βλ. Διάλογοι Καταλλαγής, *Περί Ορθοδοξίας και Πολιτισμού*, Τεύχος 30, σελ. 1-4), «*όλα αυτά είναι μία πίστη και μία πράξη, που δεν είναι δυνατόν να επιβληθεί σε κανέναν [...] όλα αυτά συνιστούν όχι απλώς έναν τύπο, αλλά ένα νέο ήθος, το οποίο πάρα πολύ χρειάζεται ο σημερινός κόσμος. Γιατί ο κόσμος σήμερα δεν χρειάζεται ηθική, αλλά ήθος. Όχι ένα προγραμματισμό, αλλά μία στάση και μία νοοτροπία. Όχι μία νομοθεσία, αλλά ένα πολιτισμό!*»!

“Με τρεις χιλιάδες περίπου Συνέδρια στο ιστορικό της η Ακαδημία (τοπικά, πανελλήνια και διεθνή-οικουμενικά, εκκλησιαστικά), καθώς και με το πλήθος άλλων δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων, με αποκορύφωμα την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Ορθοδόξου Εκκλησίας (2016), ως το μεγαλύτερο εκκλησιαστικό γεγονός στον 21^ο αιώνα (βλ. Διάλογοι Καταλλαγής, *Α' Τρίμηνο, Τεύχος 30, 2023, σελ. 18*), στην οποία προήδρευσε η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος Α', Πνευματικός Προστάτης του Ιδρύματος (Καταστατικό Άρθρο 1,2), προσεπάθησε να ανταποκριθεί με φρόνιση και καταλλαγή στις απαιτήσεις των καιρών.

Κατά το διάστημα των **πενήντα πέντε ετών** αναπτύχθηκαν θέματα όπως η σχέση Ορθοδοξίας και Πολιτικής, Ορθοδοξίας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Ορθοδοξίας και Δημοκρατίας, Ορθοδοξίας και Επιστήμης, η συμμετοχή των Ορθοδόξων στους διαχριστιανικούς και διαθρησκευτικούς διαλόγους, ενώ σήμερα τολμά και τον διάλογο μεταξύ Ορθοδοξίας και Βιοηθικής (περί Τεχνητής Νοημοσύνης). Παράλληλα ανέπτυξε νέες συνεργασίες για την επιμόρφωση του ιερού κλήρου με τη συνεργασία του Ιδρύματος Ποιμαντικής Επιμόρφωσης της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, αλλά και Θερινά Επιμορφωτικά Σεμινάρια για Ουκρανούς, Ιερείς και Θεολόγους, με την συνεργασία των Ακαδημιών Κιέβου και Βολίν της Αυτοκέφαλης Εκκλησίας της Ουκρανίας (εντός του 2024), αλλά και με κληρικούς άλλων Εκκλησιών, προάγοντας πάντοτε την ‘διαλεγόμενη θεολογία’ «*ως την μόνην ανταποκρινομένην εις την Παράδοσιν της Ορθοδοξίας, την παράδοσιν των Αποστόλων και των Πατέρων*», όπως προσφάτως επισήμανε η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης.

Όπως δε ιδιαίτερος υπογραμμίζουμε τον διάλογο με τον σύγχρονο κόσμο, τον πολιτισμό και τους πολιτισμούς, επιζητούντες πάντοτε την σύγκλιση και την συνεργασία για το καλό της Εκκλησίας, της ειρήνης, της αλληλεγγύης, της καταλλαγής μεταξύ των λαών, της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, με την έμπρακτη απάντηση στην πρόσκληση του Φαναρίου, και τη δημιουργία του Ινστιτούτου Θεολογίας και Οικολογίας, Παραρτήματος της Ακαδημίας. Η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης βρίσκεται σήμερα στην πρωτοπορία της θεολογικής έρευνας και όχι μόνον, τολμώντας να ανοίξει τη συζήτηση για επίκαιρα όσο και μεγάλης σπουδαιότητας θέματα σε συνεργασία με Θεολογικές Σχολές και Εκκλησιαστικά Ιδρύματα της Ελλάδος και του εξωτερικού. Για το ερευνητικό αυτό έργο της η Βουλή των Ελλήνων την αναγνώρισε ήδη από το 2019 διά Νόμου ως Ερευνητικό Κέντρο ισότιμο με τα Κρατικά Ερευνητικά Κέντρα.

διάλογοι καταλλαγής

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΚΡΗΤΗΣ

730 06 Κολυμπάρι, Χανιά, Κρήτη
Τηλ.: 28240 22245, Φαξ: 28240 22060
E-mail: oac@oac.gr
www.oac.gr
ISSN: 1105-7017
Κωδικός: 3532

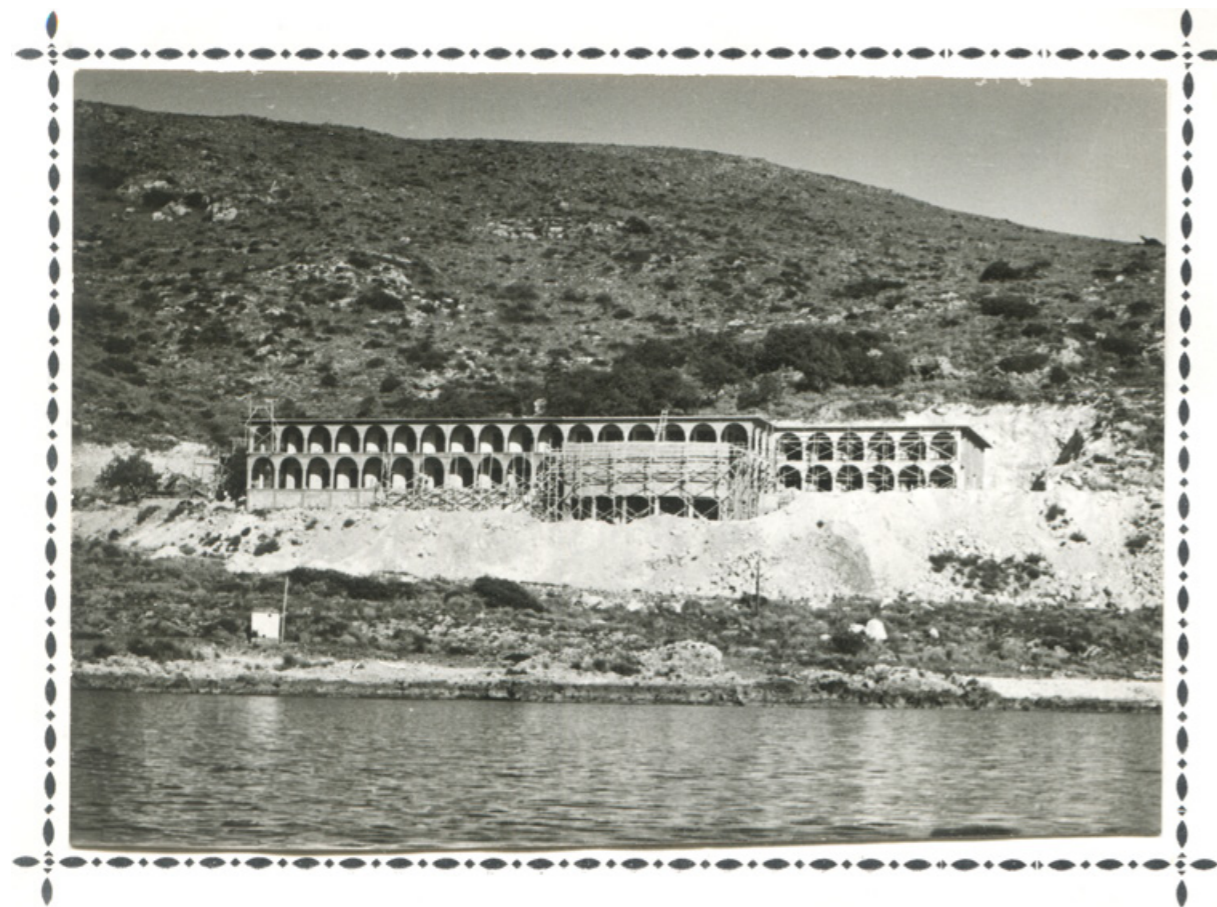
Εκδότης - Διευθυντής Συντάξεως:
Δρ Κωνσταντίνος Β. Ζορμπάς
Επιμέλεια κειμένων:
Ιωάννης Μουντογιαννάκης
Επιστημονικός Συνεργάτης της ΟΑΚ
Διορθώσεις Κειμένων:
Δρ Κωνσταντίνος Β. Ζορμπάς

Σχεδιασμός - Σελιδοποίηση:
Scripta Creative
Χορηγίες:
Συνεταιριστική Τράπεζα Χανίων:
GR2006900080000000113505004

Η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης έχουσα την αναφορά της στην Ιερά Μητρόπολη Κισάμου και Σελίνου, και υπό την Προεδρία του Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου κ. *Αμφιλοχίου*, διηκόνησε την Εκκλησία εντός των πλαισίων πάντα των καταστατικών καθωρισμένων σκοπών της και συμφώνως προς το πνεύμα και τα κατά καιρούς μηνύματα της εποχής μας. Εκφράζουμε τις θερμές ευχαριστίες προς τον ίδιο, καθώς και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και όλων των φίλων του Ιδρύματος, για την μέχρι σήμερα συμπαράστασή τους προς το Ίδρυμα. Αξίζει δε να σημειωθεί ότι προσφάτως, σύμφωνα και με τα οριζόμενα εκ του Νόμου, ορίσθει ο ανάδοχος εργολάβος (Χανιώτικη Εταιρεία SMART Construction) από την Περιφέρεια Κρήτης για την ανακαίνιση της παλαιάς πτέρυγας του Ιδρύματος, Θεού επιτρέποντος, εντός του 2024, ύστερα από τις σημαντικές παρεμβάσεις του *Σταύρου Αρναουτάκη*, Περιφερειάρχου Κρήτης και του *Νίκου Καλογερή*, Αντιπεριφερειάρχου Χανίων, καθώς και των συνεργατών τους.

Με τα δεδομένα αυτά και τις σκέψεις αυτές, και την παρακαταθήκη την οποία παραλάβαμε εκ των ιδρυτών της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, του μακαριστού Σεβ. Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου κυρού *Ειρηναίου* και του Δρ *Αλεξάνδρου Παπαδερού*, θα συνεχίσουμε με τόλμη όλοι οι συνεργάτες του Ιδρύματος, μέσα από πολλές δυσκολίες και αντιξοότητες ενός συνεχόμενου μεταβαλλόμενου κόσμου, για την εν χρόνῳ πορεία και την εν κόσμῳ μαρτυρία της.

Καλή και ευλογημένη χρονιά 2024!

Προετοιμάζοντας την Ακαδημία (1965)

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

2817 25.9-22.10 Η ψυχή της πέτρας!

Ολοκληρώθηκαν και φέτος οι εργασίες των σπουδαστών και σπουδαστριών της Σχολής Κηπουρών Τοπίου από τα Κρατίδια της Γερμανίας Rheinland-Pfalz, Saarland και τις αντίστοιχες Επαγγελματικές Σχολές (Επαγγελματική Σχολή Επεξεργασίας της Πέτρας και Κηπουρών του Τοπίου Galabau και την Ευρωπαϊκή Επαγγελματική Σχολή του Ερυθρού Σταυρού κ.ά.), υπό την καθοδήγηση των Εκπαιδευτών τους *Alexander Kreisel*, *Michael Hemmes*, κ.ά.

Το Πρόγραμμα έχει ως στόχο την άσκηση των σπουδαστών στη χρήση της πέτρας, δημιουργώντας ψηφιδωτά, μονοπάτια και γέφυρες εμπνευσμένα τόσο από την Κρητική και Βυζαντινή Παραδοσιακή Τέχνη και το

Πρόγραμμα Τέχνης και Λόγου «Πρόσωπο προς Πρόσωπο» της ΟΑΚ, όσο και από τα σύμβολα της χριστιανικής παράδοσης. Η όλη προσπάθεια εντάσσεται στην πρακτική άσκηση του τελευταίου έτους σπουδών των σπουδαστών, συνεχίζοντας το έργο τους στην ΟΑΚ, με απαρχή το 1996 μέχρι σήμερα ανελλιπώς, με πρωτοβουλία του τότε Καθηγητή *Eckhart Boy*.

Η εκμάθηση νέων επαγγελμάτων, μέσω του «Εργαστηρίου εκμάθησης χρήσης της πέτρας» είναι, όπως επεσήμανε ο Γενικός Διευθυντής *Δρ Κωνσταντίνος Ζορμπάς*, μία «μερακλίδικη υπόθεση και είναι κρίμα που στην Κρήτη, οι τεχνικές και η εμπειρία της παραδοσιακής λιθοδομής βρίσκεται στα χέρια ολίγων μόνο μαστόρων. Γιατί αυτοί γνωρίζουν να μιλούν με την ψυχή της πέτρας!».

Η όλη προσπάθεια στηρίζεται από τα Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Προγράμματα και οι σπουδαστές έχουν την ευκαιρία να διδαχθούν την ελληνική γλώσσα (*Αικατερίνη Καρκαλά*), τον πολιτισμό και την ιστορία της Κρήτης (*Κωνσταντίνα Στεφανάκη*) και να επισκεφθούν την ενδοχώρα, Ιερές Μονές, Μουσεία και αξιοθέατα της περιοχής, ενώ τον συντονισμό του όλου Προγράμματος έχει η *Αικατερίνη Καρκαλά*.

2818 26.9-5.10 Ομάδα Νέων από τη Νέα Ζηλανδία.

Νέοι από την Νέα Ζηλανδία συνοδευόμενοι απο τον Σεβ. Μητροπολίτη Νέας Ζηλανδίας *Μύρωνα*, φιλοξενήθηκαν στην ΟΑΚ, στο πλαίσιο ειδικού Προγράμματος που διοργανώνει η Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού, με σκοπό τη σύσφιξη των σχέσεων και τη δημιουργία γέφυρας πολιτισμού με την γη των πατέρων τους. Τα παιδιά τα συνόδευαν οι γονείς τους στο πρώ-

το τους αυτό ταξίδι στην Κρήτη, αναζητώντας την ταυτότητα τους, την οποία βρίσκουν μέσα από την ιστορία, την παράδοση και την πίστη αυτού του τόπου.

Κατά τη διαμονή τους στην Κρήτη, μετά από μία ολιγοήμερη στάση στη Λήμνο, είχαν την ευκαιρία να επικοινωνήσουν με νέους της ηλικίας τους στα Χανιά, στην Κίσαμο, το Ρέθυμνο, το Ηράκλειο, τον Άγιο Νικόλαο και άλλες περιοχές της Κρήτης. Βασικός στόχος της παραμονής τους στη Μεγαλόνησο, πέρα από τη γνωριμία με την Ορθόδοξη και την Εκκλησία της Κρήτης, ήταν και η διασύνδεση με όλα όσα έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, με τη συμμετοχή 700 εθελοντών Μαορί, οι οποίοι ήταν ενταγμένοι στο 28^ο Τάγμα Πεζικού, Τμήμα του 2^{ου} Νεοζηλανδικού Εκστρατευτικού Σώματος, που είχε κληθεί να υπερασπιστεί την Βρετανική στρατιωτική βάση κατά της Μάχης της Κρήτης (Μάλεμε).

Ιδιαίτερα συγκινητική ήταν η επίσκεψη στο χωριό Σκλαβοπούλα Σέλιου, όπου ο Σεβασμιώτατος **Μύρων** τέλεσε επιμνημόσυνη δέηση για τη Χανιώτισσα **Κατίνα Τοράκη**, που μετά τον πόλεμο παντρεύτηκε με τον στρατιώτη **Ντεντ Νέιθαν**, τον οποίο η οικογένειά της τον είχε κρύψει για ένα διάστημά και η Κατίνα έζησε πλέον σαν Μαορί με τα έθιμά τους, καθώς και στο Μνημείο αφιερωμένο στους Αυστραλούς, Νεοζηλανδούς και Μαορί, που πήραν μέρος στην ηρωική μάχη, γνωστή ως η «Μάχη της 42ης Οδού», που βρίσκεται στον δρόμο των Τσικαλαριών (Χανιά).

Επίσης, τα παιδιά με πολύ συγκίνηση και αγάπη μίλησαν για την Κρήτη στη συνάντηση που είχε οργανωθεί

από το Ίδρυμα με τον Δήμαρχο Πλατανιά, τον Δήμαρχο Χανίων και τον Περιφερειάρχη Κρήτης, αλλά και στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Κρήτης, όπου τους υποδέχθηκε ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Κνωσού **Μεθόδιος**, ως εκ πρόσωπος του Αρχιεπισκόπου Κρήτης **Ευγενίου Β'** και ο Περιφερειάρχης Κρήτης **Σταύρος Αρναουτάκης**.

Η Ιερά Μητρόπολις Νέας Ζηλανδίας είναι μία από τις Ορθόδοξες Μητροπόλεις που ανήκουν στο Οικονομικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και έχει χαρακτηριστεί ως Ιεραποστολική. Το διακονικό έργο της Μητροπόλεως επικεντρώνεται με πολύ μεγάλη προσπάθεια και ζήλο τόσο στην οργάνωση όσο και στη σύσφιξη των σχέσεων της νεότητας γύρω από το ενοριακό έργο (κυρίως στην πόλη Wellington, Πρωτεύουσα της Νέας Ζηλανδίας).

2819 30-07. Συμβούλιο Χριστιανικών Εκκλησιών Γερμανίας.

Με επιτυχία ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του Συμβουλίου Χριστιανικών Εκκλησιών του Κρατιδίου Βάδης-Βυρτεμβέργης (Baden-Württemberg), όπου φέτος εορτάζει **πενήντα** χρόνια. Τα μέλη του Συμβουλίου, με τον συν-Πρόεδρο του Συμβουλίου Χριστιανικών Εκκλησιών Βάδης-Βυρτεμβέργης, π. **Δημήτριο Κατσάνο**, κληρικό της Ιεράς Μητροπόλεως Γερμανίας, βρέθηκαν στην Ακαδημία για την πρώτη τους επίσημη Συνέλευση, ενώ παράλληλα είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν Ιερές Μονές και ενοριακές κοινότητες, αρχαιολογικούς χώρους και να γνωρίσουν από κοντά τον πολιτισμό και την παράδοση της Κρήτης μας.

Χαιρετισμό-Ομιλία έκανε και ο κ. **Ζορμπάς**, ο οποίος ανέφερε χαρακτηριστικά ότι «σκοπός της παρουσίας στην Κρήτη είναι να γιορτάσουμε και να επιβεβαιώσουμε το οικουμενικό πνεύμα μεταξύ των διαφορετικών εκκλησιαστικών κοινοτήτων και ομολογιών, κοιτάζοντας πίσω με σεβασμό στη μακρά ιστορία των οικουμενικών σχέσεων στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο, αλλά να κοιτάζουμε μπροστά για ένα καλύτερο μέλλον στην Ευρώπη». Παράλληλα, έθεσε επίκαιρα ερωτήματα όπως «Τι ρόλο ή ευθύνη παίζει η θρησκεία στην

*Ευρώπη σήμερα; Τι εννοούμε με τον όρο χριστιανική Ευρώπη σε μια δημοκρατική Ευρωπαϊκή Ένωση;». Οι συμμετέχοντες έτυχαν της φιλοξενίας της ΟΑΚ, ενώ είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν με τον Σεβ. Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου **Αμφιλόχιο** στο Αρχονταρίκι της Ιεράς Μονής Γωνιάς, μετά την θεία Λειτουργία. Επίσης, είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν την Ιερά Μητρόπολη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου και την Ιερά Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου και να τύχουν αρχοντικής φιλοξενίας.*

Ο Πρωτοπρεσβύτερος **Δημήτριος Κατσάνος**, ευχαρίστησε με επιστολή του τον Σεβ. Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου **Αμφιλόχιο**, Πρόεδρο της ΟΑΚ, «για την αβραμιαία φιλοξενία και την συνάντηση τον Σεπτέμβριο του 2022 που ήδη γνωρίζει τους πρώτους καρπούς, καθότι έχουν ξεκινήσει οι συζητήσεις για την ενίσχυση της Ορθόδοξης Ακαδημίας Κρήτης στο Κολουμπάρι από την Ευαγγελική και Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία της Γερμανίας».

2820 6-9. Αντιπροσωπεία Θεολογικής Ακαδημίας Κιέβου.

Αντιπροσωπεία από τη Θεολογική Ακαδημία του Κιέβου της Αυτοκέφαλης Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας που επισκέφθηκε την Κρήτη και φιλοξενήθηκε στο Ίδρυμα με σκοπό μία μελλοντική συνεργασία.

Ο Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς** και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες της ΟΑΚ καλωσόρισαν την εξαμελή Ουκρανική Αντιπροσωπεία, στην οποία συμμετείχαν ο Πρύτανης της Θεολογικής Ακαδημίας του Κιέβου και Πρόεδρος των Συνοδικών Επιτροπών για τη Θρησκευτική Εκπαίδευση και το Ημερολογιακό Ζήτημα, Πρωτοπρ. **Ολεξάντρ Τροφιμιούκ**, ο Πρωτοπρ. **Βιτάλη Κλός**, Αντιπρύτανης της Ακαδημίας του Κιέβου και ο **Μπογκάν Κολοντό**, Πρόεδρος της «Οργάνωσης των Εθελοντικών Ομάδων της Ουκρανίας» με συνεργάτες του και ο υποψήφιος Διδάκτωρ της Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης, **Βασίλης Προύς**, ως Διερμηνέας.

Παρουσιάζοντας το έργο της ΟΑΚ, ο Γενικός Διευθυντής της, Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, σημείωσε ότι «η επίσκεψη γίνεται σε μία ιδιαίτερη ιστορική στιγμή για το Ίδρυμα, το οποίο συμπληρώνει αυτές τις ημέρες πενήντα χρόνια προσφοράς στην Εκκλησία και την Κοινωνία». Μετέφερε τις ευχές του Προέδρου του Ιδρύματος και εξέφρασε την αμέριστη συμπαράσταση της Ακαδημίας στον δοκιμαζόμενο από τον πόλεμο Ουκρανικό λαό, ευχόμενος την ταχεία αποκατάσταση της Δικαιοσύνης και της Ειρήνης. Σημείωσε μάλιστα ότι «η Ακαδημία πρότεινε από την πρώτη στιγμή προς την Αυτοκέφαλη Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας τη διοργάνωση ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης για κληρικούς και λαϊκούς θεολόγους από την Ουκρανία, βασική απο-

στολή της Ακαδημίας, σύμφωνα με το Καταστατικό της».

Αντιφωνώντας, ο Πρύτανης π. **Ολεξάντρ Τροφιμιούκ**, υπενθυμίζοντας τη μακραίωνη ιστορία της Ακαδημίας του Κιέβου – παρά τη διακοπή της λειτουργίας της κατά τη Σοβιετική περίοδο – και τις σχέσεις της με άλλα ακαδημαϊκά Ιδρύματα της Ελλάδας, εξέφρασε την πεποίθηση ότι οι σχέσεις ανάμεσα στις δύο Ακαδημίες θα ενισχυθούν για την επίτευξη των κοινών στόχων. Τόνισε μάλιστα την ανάγκη ανανέωσης των θεολογικών σπουδών και τον προσανατολισμό τους προς σύγχρονα θέματα και σημείωσε τη δύσκολη μετατραυματική πολεμική κατάσταση των πιστών, την ανάγκη ανταλλαγής τεχνολογίας σε όλα τα θέματα (κυρίως για θέματα οικολογικής ευαισθησίας) και κάλεσε τον κ. **Ζορμπά**, καθώς και τον Πρωτοπρ. **Δημήτριο Κατσάνο** (βλ. αριθμ. 2819) να συμμετάσχουν στην Επιστημονική Επιτροπή των Εκδόσεων της Ακαδημίας του Κιέβου.

Οι δύο πλευρές αντάλλαξαν δώρα και υπέγραψαν Μνημόνιο Συνεργασίας, ενώ ο Επιστημονικός Συνεργάτης της Ακαδημίας, **Αντώνης Καλογεράκης**, ξενάγησε την Ουκρανική Αντιπροσωπεία στις εγκαταστάσεις του Συνεδριακού Κέντρου, πράγμα που έδωσε αφορμή για συζητήσεις πάνω σε λεπτομέρειες για την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Ορθόδοξης Εκκλησίας (2016).

Κατά τη διαμονή τους στην Κρήτη είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν την Ιερά Πατριαρχική και Συναροπιακή Μονή Χρυσοπηγής, όπου τους υποδέχθηκε με ένθερμους λόγους η Γερόντισσα **Θεοξένη** και την Ιερά Μονή Γωνιάς, όπου ο π. **Ολεξάντρ** συμμετείχε της θείας Λειτουργίας με μέλη της Αντιπροσωπείας. Επίσης, επισκέφθηκαν τον Ιερό Ναό Μιχαήλ Αρχαγγέλου, γνωστός και ως Ροτόντα στον οικισμό της Κάτω Επισκοπής Κισάμου, όπου ο κ. **Ζορμπάς** έκανε αναφορά στην εκκλησιαστική κατάσταση κατά το β' μισό του 6^{ου} αιώνα, καθώς και στην εν γένει εκκλησιαστική ιστορία της Μητροπόλεως και την προσφορά της στα Γράμματα και την κοινωνία της περιοχής.

Στο Ηράκλειο είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν την Πατριαρχική Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Κρήτης, όπου τους υποδέχθηκαν ο Προεδρεύων Καθηγητής **Χριστόφορος Αρβανίτης**, ο Μέγας Πρωτοσύγκελλος του Οικουμενικού Πατριαρχείου π. **Θεόδωρος Μειμάρης** και συζήτησαν με τους Καθηγητές θέματα κοινής συνεργασίας, ενώ έτυχαν της κρητικής φιλοξενίας στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Κρήτης, από τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Κνωσού **Μεθόδιο** και τον Πρωτοσύγκελλο της Αρχιεπισκοπής Κρήτης, Πανοσιολ. Αρχιμ. **Βαρθολομαίο**, εκ προσώπων του Αρχιεπισκόπου Κρήτης **Ευγενίου Β'**. Προσκύνησαν στον Ιερό Ναό του Αγίου Μηνά και του Αποστόλου Τίτου, πρώτου Επισκόπου Κρήτης, ενώ είχαν την ευκαιρία να θαυμάσουν τον πλούτο των ιερών Εικόνων του Μουσείου Χριστιανικής Τέχνης - Αγία Αικατερίνη Σιναϊτών.

2821 11. Τέχνη και Κόσμος.

Ομάδα από την Γερμανία επισκέφθηκε την ΟΑΚ με υπεύθυνη την **Jutta Voullaire**, χορογράφο, συνοδευόμενη από τον σύζυγό της. Την Ομάδα υποδέχτηκε η Επιστημονική Συνεργάτιδα **Κωνσταντίνα Στεφανάκη**, παρουσιάζοντας το έργο και τις δράσεις του Ιδρύματος, με έμφαση στα καλλιτεχνικά δρώμενα.

Οι παρευρισκόμενοι ξεναγήθηκαν στους συνεδριακούς χώρους, την μόνιμη Έκθεση έργων Τέχνης του Προγράμματος Λόγου και Τέχνης του Ιδρύματος «Πρόσωπο προς Πρόσωπο», όπως και τους πίνακες από την κινηματογραφική ταινία του **Γιάννη Σμαραγδή** «Ελ Γκρέκο», καθώς και την Έκθεση της **Πέπης Χατζηδάκη**, με τίτλο: «Οι δικοί μου πρόσφυγες» και την Διεθνή Έκθεση Εικονογραφίας από εικονογράφους από την Ελλάδα και το εξωτερικό, με πρωτοβουλία της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας (βλ. αριθμ. 2533). Επίσης, επισκέφθηκαν το Παρεκκλήσιο των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου, ενώ ενημερώθηκαν στο Εργαστήριο Αγιογραφίας για τη χρήση των υλικών και την τεχνική της παραδοσιακής Βυζαντινής Αγιογραφίας.

2822 13. 55η Επέτειος Εγκαινίων.

Τελέστηκε και φέτος σε κλίμα κατανύξης η Θεία Λειτουργία για την 55^η Επέτειο των Εγκαινίων της ΟΑΚ στην Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Παναγίας Οδηγητρίας Γωνιάς, ιερουργούντων του π. **Ολεξάντρ Τροφιμιούκ** (βλ. αριθμ. 2820) και του ιερομονάχου **Θεολόγου**, κληρικού της ίδιας Μονής. Ο Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, στο τέλος της θείας Λειτουργίας μετέφερε τις ευχές του Σεβ. Μητροπολίτου Κισιάμου και Σελίνου **Αμφιλοχίου**, Προέδρου της Ακαδη-

μίας, και ευχαρίστησε τους παρευρισκόμενους για τη βοήθειά τους προς το Ίδρυμα, ενώ αναφέρθηκε διεξοδικά και στις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία, καθώς και τις πολεμικές συγκρούσεις στην γειτονική μας περιοχή. Ακολούθησε λιτό κέρασμα και επίσκεψη στο Μουσείο της Μονής για τους φιλοξενούμενους.

2823 13. Πολιτιστικός Σύλλογος Βάμου.

Επίσκεψη στην ΟΑΚ πραγματοποίησαν Βρετανοί, μέλη του Πολιτιστικού Συλλόγου Βάμου, που διαμένουν μόνιμα στα Χανιά. Ο **Ιωάννης Μουντογιαννάκης**, Επιστημονικός Συνεργάτης και Υπεύθυνος της Βιβλιοθήκης της ΟΑΚ, αφού τους καλωσόρισε, ενημέρωσε αναλυτικά για τις δράσεις και τα Προγράμματα που υλοποιεί το Ίδρυμα. Ακολούθησε συζήτηση και εν συνεχεία ξεναγήθηκαν στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος.

2824 14-21. Βία και Τραύμα.

Ιατρικό Σεμινάριο στο οποίο συμμετείχαν Ιατροί και Ψυχολόγοι της Ιατρικής Ακαδημίας του Μονάχου. Οι συμμετέχοντες παρακολούθησαν βιωματικές δράσεις και εισηγήσεις στα θέματα της ενδοοικογενειακής βίας, της κάθε μορφής εθισμού των εφήβων, της χρήσης του παιχνιδιού στην ψυχοθεραπεία παιδιών, της υστερίας, ως μορφής κατάθλιψης και όχι μόνο, καθώς και άλλα συναφή θέματα από διακεκριμένους ομιλητές, μέλη της Ιατρικής Ακαδημίας. Οι συμμετέχοντες είχαν επίσης την ευκαιρία να γνωρίσουν το έργο της ΟΑΚ και της Ιεράς Μητροπόλεως Κισιάμου και Σελίνου και να ξεναγηθούν στην Ιερά Μονή Γωνιάς. Τους συμμετέχοντες καλωσόρισε ο Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ κ. **Ζορμπάς**, ενώ την ευθύνη της Ομάδας είχε η **Κωνσταντίνα Στεφανάκη**.

2825 20. Μία βόλτα στην ΟΑΚ.

Μαθητές και μαθήτριες της Β' Τάξης του 1^{ου} Πειραματικού Γυμνασίου Χανίων επισκέφθηκαν την ΟΑΚ μαζί με τους Καθηγητές τους για να κάνουν «Μία βόλτα στην ΟΑΚ» έχοντας ως επίκεντρο τα περιβαλλοντικά θέματα, αλλά και την ενημέρωση για τη ζωή και το έργο του Ιδρύματος.

Τους μαθητές υποδέχθηκαν οι Επιστημονικοί Συνεργάτες **Αντώνης Καλογεράκης** και **Ιωάννης Μουντογιαννάκης**, οι οποίοι τους μίλησαν για την ιστορία και την επιστημονική προσφορά του Ιδρύματος και τους παρουσίασαν συνοπτικά τις πολύπλευρες δράσεις που λαμβάνουν χώρα στην Ακαδημία.

Αμέσως μετά, ο **Αντώνης Καλογεράκης**, τους μίλησε για τον σεβασμό προς το Φυσικό Περιβάλλον κάνοντας ειδική αναφορά στην κρητική χλωρίδα και ιδιαίτερα στη μεγάλη σπουδαιότητα των ενδημικών κρητικών βοτάνων, αλλά και των φυτών που αναφέρονται στην Αγία Γραφή, καθώς και για τις πρωτοβουλίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου για τα περιβαλλοντικά προβλήματα.

2826 25.-29. Αντιπροσωπεία Θεολογικής Ακαδημίας Βολύν.

Φιλοξενία Αντιπροσωπείας από την Ουκρανία από την Ορθόδοξη Θεολογική Ακαδημία του Βολύν (Volyn) της Αυτοκεφάλου Ορθοδόξου Εκκλησίας, στην οποία συμμετείχαν ο Πρύτανης Αιδεσ. Δρ **Βολοντίμυρ Βακίν**, ο Αιδεσ. Δρ **Βλαντισλάβ Φούλμες**, τ. Πρύτανης για την Έρευνα, ο Αιδεσ. Δρ **Κωνσταντίνος Μαρτσένκο**, Λέκτωρ του Τμήματος Ανθρωπιστικών και Πρακτικών Μαθημάτων, ο Ηγούμενος της Ιεράς Μονής του Αγίου Νικολάου Zhydychn του Βολύν, ο Αιδεσ. Πρωτοπρεσβύτερος **Βίκτωρ Πούσκο**, Επικεφαλής του Γραφείου Τύπου και Λέκτορας του Τομέα Αγίας Γραφής και Θεολογίας και ο **Βασίλειος Προύς**, ως Διερμηνέας.

Κατά τη διαμονή τους στο Ηράκλειο έτυχαν της κρητικής φιλοξενίας τόσο από τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Κνωσού **Μεθόδιο**, ο οποίος τους υποδέχθηκε

στην Αρχιεπισκοπή Κρήτης εκ μέρους του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου **Ευγενίου Β'**. Επίσης, έτυχαν της φιλοξενίας από τον Σεβ. Μητρ. Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου **Πρόδρομο** και των συνεργατών του, ενώ η Ουκρανική Αντιπροσωπεία είχε και μία ενδιαφέρουσα συνάντηση με τον Πρόεδρο της Πατριαρχικής Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Κρήτης, Ελλογιμ. Δρ **Μιχαήλ Στρουμπάκη**, τους Καθηγητές και το Διοικητικό Προσωπικό. Ξεναγήθηκαν στους χώρους της Ακαδημίας και συζήτησαν σε κλίμα αμοιβαιότητας και εμπιστοσύνης θέματα συνεργασίας μεταξύ των δύο Ιδρυμάτων σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο.

Κατά τη διαμονή τους στην Ακαδημία είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν από τον κ. **Ζορμπά** και τους συνεργάτες του Ιδρύματος για το έργο που επιτελείται επί πενήντα πέντε συναπτά έτη, ως Συνεδριακό και Ερευνητικό Κέντρο, αλλά και σε θέματα για την πραγματοποίηση προγραμμάτων μετακίνησης και επιμόρφωσης Ουκρανών φοιτητών στην Κρήτη. Επίσης, επισκέφθηκαν την Ιερά Μονή Χρυσοπηγής, την Ιερά Μονή Γωνιάς, ενώ συμμετείχαν και στις εορταστικές εκδηλώσεις για την εορτή της Αγίας Σκέπης, Εθνική εορτή του «ΟΧΙ», στην ενορία της Αγίας Μαρίας Κολυβαρίου του Δήμου Πλατανιά.

Κατά την υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με την ΟΑΚ ο Γενικός Διευθυντής, ευχαρίστησε εκ μέρους του Προέδρου της ΟΑΚ, για το ιδιαίτερο ενδιαφέρον συνεργασίας με την Ακαδημία. Το Μνημόνιο έχει ως στόχο την ανάπτυξη της ακαδημαϊκής και εκπαιδευτικής συνεργασίας και την προώθηση της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ των εμπλεκόμενων, με ανταλλαγή ερευνητών, φοιτητών και υποψηφίων διδασκόντων, όπως και Καθηγητών, μελετητών και ερευνητικού προσωπικού, ανταλλαγή βιβλίων, περιοδικών και αντιγράφων αρχαικού υλικού, με διαθέσιμες υποτροφίες, επιχορηγήσεις και κοινές δράσεις σε σχέση με ευκαιρίες χρηματοδότησης, συνδιοργάνωση Επιστημονικών Συνεδρίων, διαζώσης ή υβριδικά, σεμιναρίων, οικολογικών εργαστηρίων, δημοσιεύσεις, εκδόσεις και προώθηση κάθε άλλης ακαδημαϊκής συνεργασίας.

Το παραπάνω Μνημόνιο έρχεται ως συνέχεια της ίδιας προσπάθειας με τη Θεολογική Ακαδημία του Κιέβου (βλ. αριθμ. 2820), να θεσμοποιήσει μία σειρά συνεργασιών που έχει αρχίσει, εδώ και καιρό, και εντάσσεται στο πλαίσιο ενός γενικότερου θεολογικού προβληματισμού ποιμαντικής, με κεντρικό θέμα «*Η Ορθόδοξη Εκκλησία ενόπιον των σύγχρονων προκλήσεων*», αλλά και άλλων συναφή εκκλησιαστικών θεμάτων.

2827 23-27 Ελληνογερμανικός Σύνδεσμος Νεολαίας.

Συνέδριο του Ελληνογερμανικού Ιδρύματος Νεολαίας (ΕΓΙΝ) με στόχο την ενίσχυση των ανταλλαγών μεταξύ νέων της Ελλάδος και της Γερμανίας. Το παραπάνω Ίδρυμα κάθε χρόνο διοργανώνει Συνέδριο Φορέων, στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι Γερμανικών και Ελληνικών Οργανώσεων Νεολαίας.

Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου οι εκπρόσωποι των Γερμανικών Κεντρικών Φορέων και οι Έλληνες συμμετέχοντες, που δραστηριοποιούνται ενεργά στον τομέα της εργασίας με τη νεολαία, είχαν την δυνατότητα να παρακολουθήσουν ομιλίες σχετικά με τις σύγχρονες ελληνογερμανικές σχέσεις από τον Δρ **Ronald Meinardus**, εντεταλμένο για Ερευνητικά Προγράμματα στο Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) και την **Μαρία Τοπάλη**, ποιήτρια, μεταφράστρια και κριτικό.

Στο σύντομο Χαιρετισμό του ο Γενικός Διευθυντής Δρ **Κων. Ζορμπάς** αναφέρθηκε στον μυθικό διάλογο ανάμεσα στον Οιδίποδα και τη Σφίγγα, σημειώνοντας τα εξής: «[...] Στο άκουσμα της λύσης η Σφίγγα εγκατέλειψε την περιοχή, ενώ σε μία άλλη εκδοχή έπεσε στη θάλασσα και πνίγηκε από το κακό της. Ο άνθρωπος! Τούτη η απλή λέξη χάλασε το τέρας. Έχουμε και σήμερα πολλά τέρατα να καταστρέφουμε. Ας σκεφτούμε ποια Προγράμματα θα μας βοηθήσουν να αντιμετωπίσουμε αυτά τα τέρατα της καθημερινότητάς μας. Ας συλλογιστούμε την απόκριση του Οιδίποδα σε κάθε μία από τις προτά-

σεις μας, ώστε να μπορέσουμε να γίνουμε καλύτεροι ως άνθρωποι για έναν καλύτερο ανθρώπινο κόσμο».

Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου οι συμμετέχοντες έλαβαν μέρος σε ποικίλα διαδραστικά Εργαστήρια, στα οποία διερεύνησαν μεθόδους ανταλλαγής νέων, εξετάσαν τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΓΙΝ, αλλά και συζητήσαν θέματα με επίκεντρο την ιστορική μνήμη και τις συνέπειες του πολέμου. Στόχος του Συνεδρίου ήταν η δικτύωση και συνδιαλλαγή των εκπροσώπων των δύο Χωρών προκειμένου να θέσουν από κοινού στόχους για την εξέλιξη και την ανάπτυξη μεταξύ νέων αλλά και να οραματιστούν όλοι μαζί το μέλλον της Ευρώπης. Κατά τη διαμονή τους στην Κρήτη επισκέφτηκαν Μουσεία της περιοχής και τη Συναγωγή στα Χανιά.

2828 31. Τα Καλντερήμια της ΟΑΚ.

Μαθητές και μαθήτριες της Β' Τάξης του 2^{ου} Γυμνασίου Ελευθερίου Βενιζέλου Χανίων, μαζί με τους Καθηγητές τους, πραγματοποίησαν επίσκεψη στα καλντερήμια, ώστε να δουν τις εργασίες των σπουδαστών και σπουδαστριών της Σχολής Κηπουρών Τοπίου. Τους μαθητές, αφού τους καλωσόρισαν οι Επιστημονικοί Συνεργάτες της ΟΑΚ, **Αντώνης Καλογεράκης** και **Ιωάννης Μουντογιαννάκης**, τους μίλησαν για το έργο που επιτελούν οι σπουδαστές, αλλά και για την δημιουργία ψηφιδωτών και μονοπατιών εμπνευσμένη τόσο από το Φυσικό Περιβάλλον όσο και από τα χριστιανικά σύμβολα.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

2829 4. Πόντος: Ιστορία – Μνήμη και Πολιτισμός.

Συνδιοργάνωση του πρώτου Συνεδρίου για τον Πόντο, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 100 χρόνων από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης, για την γενοκτονία και τον ξεριζωμό των Ποντίων αλλά και τη μακροαίωη πολιτιστική προσφορά τους στον Ελληνισμό, το οποίο διοργάνωσαν ο Σύλλογος Ποντίων Χανίων «Παναγία Σουμελά», η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Δήμος Χανίων και το Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου (ΚΑΜ).

Ο Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, στο σύντομο Χαιρετισμό του, σημείωσε τη σημασία του παγκόσμιου Ποντιακού Ελληνισμού τονίζοντας ότι «και σήμερα, κινδυνεύει και πάλι το λίκνο του Χριστιανισμού και της Ορθοδοξίας, η Μέση Ανατολή, να μείνει χωρίς Χριστιανούς και τα προσκυνήματά μας στους Αγίους Τόπους να αποκτήσουν μουσειακό χαρακτήρα. Η Μικρά Ασία – η Ιωνία, ο Πόντος, η Καππαδοκία (αλλά και η Ανατολική Θράκη και η Βασιλεύουσα) – ως ιδέα και ως παράδοση, ως πνευματικός τόπος και τρόπος είχε, έχει και θα έχει διαρκή παρουσία στη ζωή και στην καρδιά των Ελλήνων. Από την άλλη, η μνήμη των γεγονότων της Μικράς Ασίας αποτελεί αδήριτη ανάγκη για το παρόν και το μέλλον μας, για να μην επιτρέψουμε ο Ελληνισμός να ξαναζήσει παρόμοια ή ανάλογα γεγονότα από τους ίδιους θύτες».

Εκατόν τέσσερα χρόνια μετά από τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου και το τεκμηριωμένο ιστορικά έγκλημα του παρελθόντος παραμένει ατιμώρητο, ενώ η επούλωση πολλών «συλλογικών τραυμάτων» είναι α-

ναγκαία όσο ποτέ. Ο **Χαράλαμπος Καραβάνος**, Πρόεδρος του Συλλόγου Ποντίων Χανίων «Παναγία Σουμελά», αναφέρθηκε στη σημασία της διοργάνωσης του Επιστημονικού Συνεδρίου στα Χανιά, τονίζοντας πως αποτελεί χρέος προς τον Ποντιακό Ελληνισμό, καθώς η γενοκτονία που υπέστη δεν θα πρέπει να ξεχαστεί. (Βλ. Χανιώτικα Νέα, *Διώξεις σε βάρος των Ποντίων*, 6.11.2023, σελ. 33).

2830 5-9. Ευαγγελική Ακαδημία του Bad Boll (Γερμανία).

Οι Επιστημονικοί Συνεργάτες της ΟΑΚ συμμετείχαν στην τρίτη συνάντηση σε Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα, το οποίο οργάνωσε η Γερμανική Ακαδημία του Bad Boll (βλ. αριθμ. 2715 και αριθμ. 2772). Στόχος του Σεμιναρίου ήταν η ανταλλαγή ιδεών μεταξύ των Επιστημονικών Συνεργατών των δύο Ακαδημιών, αλλά και η ολοκλήρωση συγκεκριμένων προτάσεων, με θέμα «*Η μνήμη ως απαραίτητο συστατικό της ευρωπαϊκής ιστορίας*».

Οι Επιστημονικοί Συνεργάτες κατά τη διάμονή τους στην Ακαδημία του Bad Boll είχαν την ευκαιρία να μιλήσουν με όλους τους συνεργάτες, σε μία συγκινητική στιγμή γύρω από την εικόνα που είχε προσφέρει η ΟΑΚ «*Ο διάλογος του Ιησού με την Σαμαρείτιδα*», κατά το Ιωβηλαίο των 30 ετών από την ίδρυση της Ακαδημίας, από τον Χανιώτη καλλιτέχνη **Γεώργιο Κουνάλη**. Ο κ. **Ζορμπάς** αναλύοντας την εικόνα είπε, μεταξύ άλλων, και τα εξής: «*Η συζήτηση είναι διάλογος Χριστού με δύο διαφορετικούς κόσμους, που μέχρι τότε ήταν σε απαξίωση. Έγινε δημόσια! Στην πλατεία. Έγινε δίπλα σε ένα πηγάδι. Βασικό χαρακτηριστικό το ΝΕΡΟ. Είναι η συνάντηση του κόσμου όλου. Δεν πηγαίνει μακριά για να βρει τον κόσμο. Συνάντησε όμως τον κόσμο στο πηγάδι του Ιακώβ. Ήταν αιτία το νερό, η αξία του μοναδική και ζωοδόχος, δεν κοιτά ποιός θα το λάβουν. Όπου και όταν υπάρχει, ζωντανεύει ανθρώπους, ζώα και φυτά. Είναι σαν τον ήλιο και το οξυγόνο. Βρίσκει τον κόσμο που αναζη-*

τούσε. Στο πρόσωπο της γυναίκας συναντά το πλάσμα Του που λόγω του φύλου του ήταν καταπιεσμένο και απομονωμένο. Ταυτόχρονα ήταν και ξένη, αλλοεθνής και γεμάτη αμαρτία. Η εικόνα σε λίγο θα μεταφερθεί σε ένα διαφορετικό μέρος. In extra! Φανταστείτε μια Ακαδημία να μένει κλειδωμένη στον εαυτό της. Η μαρτυρία που έχει να δώσει η Εκκλησία λαμβάνει μέσα στην ιστορία πολλές μορφές. Αλλά γίνεται πάντα in extra. Το έργο της είναι η ιερά αποστολή. Είναι ο διάλογος των Ακαδημιών που προσπαθούμε να κάνουμε τα τελευταία 60 χρόνια. Όχι να επιτεθούμε στον κόσμο. Όχι να πολεμήσουμε τον άνθρωπο. Να τον καλέσουμε σε διάλογο. Χωρίς έτοιμες λύσεις! Χωρίς 'πρέπει' και 'απαντήσεις'. Είναι σήμερα αναγκαίο να βρούμε τον άνθρωπο και να σταματήσουμε να ψάχνουμε τον μετάνθρωπο».

Κατά την διαμονή στην Γερμανία, και στο πλαίσιο της θεματικής του Προγράμματος, έγιναν επισκέψεις σε Μνημεία και Μουσεία Μνήμης. Επισκέφθηκαν στην Στουτγκάρδη το Μουσείο Μνήμης «Hotel Silber» και ξεναγήθηκαν από την **Elke Banabak**, η οποία ανέδειξε τη σημασία του όλου οικοδομήματος, όπου κατά τη διάρκεια της ναζιστικής περιόδου ήταν το βασικό σημείο δράσης της Γκεστάπο. Εκεί, χιλιάδες άνθρωποι συνελήφθησαν, ανακρίθηκαν και βασανίστηκαν και στη συνέχεια εκδιώχθηκαν στο Στρατόπεδο Συγκέντρωσης του Νταχάου. Οι Επιστημονικοί Συνεργάτες των δύο Ακαδημιών με σεβασμό προς την μνήμη των θυμάτων, επισκέφθηκαν το ιστορικό Στρατόπεδο και ξεναγήθηκαν από τον πάστορα και ιστορικό **Björn Mensing**, στην Ευαγγελική Εκκλησία της Συμφιλίωσης στο Νταχάου, Εκκλησιαστικός Σύμβουλος/Κρατικός Εκκλησιαστικός εκ πρόσωπος για θέματα μνήμης, ο οποίος μίλησε για το Στρατόπεδο (1933-1945) ως χώρο βασανιστηρίων κυρίως Γερμανών και όχι μόνον.

Εκεί, ο **Μουντογιαννάκης Ιωάννης** ανακάλυψε στα αρχεία του Στρατοπέδου, το αγγελτήριο θανάτου του αδερφού της γιαγιάς του, **Ιωάννη Μ. Μπολιεράκη** (1923-1944), ο οποίος συνελήφθη από τους Ναζί στον Λειβαδά Σελίνου και μεταφέρθηκε στο Νταχάου και στη συνέχεια μεταφέρθηκε στο Στρατόπεδο Συγκέντρωσης Μαουτχάουζεν, όπου κατέληξε από τα βασανιστήρια.

Τέλος, επισκέφθηκαν το σύγχρονο και διαδραστικό Μουσείο «NS Dokumentationszentrum», το οποίο επικεντρώνεται κυρίως στην ιστορία και τις συνέπειες του εθνικοσοσιαλιστικού καθεστώτος και στο ρόλο του Μονάχου ως «Πρωτεύουσα του Εθνικοσοσιαλιστικού Κινήματος». Στο χώρο του Μουσείου βρίσκονται συγκλονιστικές φωτογραφίες, βίντεο και σημαντικό υλικό, με αναδρομή στην ιστορία της Γερμανίας από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι σήμερα, με τις ακραίες προπαγανδιστικές ιδεολογίες της εποχής.

2831 10-19. «Υδωρ τό ζών» (Ιωάν., 4:14).

Εντός του γενικότερου προβληματισμού για τις οικολογικές καταστροφές, ιδιαίτερα σε συνθήκες δραματικών πολεμικών συρράξεων, η Ακαδημία, στο πλαίσιο των δράσεων του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος, διοργάνωσε από κοινού με το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών (World Council of Churches – WCC/ΠΣΕ) και το Ευρωπαϊκό Περιβαλλοντικό Χριστιανικό Δίκτυο (European Christian Environmental Network) Διεθνές Οικολογικό Σχολείο στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος. Υπεύθυνοι του Σχολείου ήταν ο **Αντώνης Καλογεράκης** (Ινστιτούτο Θεολογίας και Οικολογίας – Παράρτημα της ΟΑΚ), η **Athena Peralta** (Υπεύθυνη του Προγράμματος για την Οικονομική και Οικολογική Δικαιοσύνη του ΠΣΕ) και ο **Dinesh Suna** (Συντονιστής του Οικουμενικού Δικτύου Υδάτων του ΠΣΕ).

Κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου, οι συμμετέχοντες, συζήτησαν τις προκλήσεις της κλιματικής δικαιοσύνης, την υγεία του εαυτού μας και την υγεία του πλανήτη ως έννοιες αλληλένδετες, τον υποσιτισμό και την πείνα, το αδιαπραγμάτευτο ανθρώπινο δικαίωμα στο νερό, στην λανθασμένη προώθηση αλόγιστων καταναλωτικών προτύπων που βλάπτουν ανεπίτρεπτα το κλίμα, τα τρόφιμα, το νερό και την υγεία μας συνολικά.

Τις ομιλίες-παρεμβάσεις έκαναν οι Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς** (Θεολογική Προσέγγιση στο Βιβλικό Κείμενο "Υδωρ τό ζών"), **Αντώνης Καλογεράκης** (Κλιματική Κρίση και Καλές Περιβαλλοντικές Πρακτικές από την ΟΑΚ), **π. Αυγουστίνος Μπαϊρακτάρης**, Αναπληρωτής Καθηγητής της Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Κρήτης (Οικολογική Κρίση και Ελπίδα από την Ορθόδοξη Οπτική), **Athena Peralta** (Κλιματική Ηθική και Κλιματική Δικαιοσύνη – Η Σημασία της Πίστης σε συνθήκες Κλιματικής Κρίσης), **Dinesh Suna** (Ηθική Διαχείριση, Δικαιώματα και Δικαιοσύνη για το Ζωογόνο Υδωρ), **Peter Pavlovic** (Μελετώντας τα Δεδομένα – Η Κλιματική Πραγματικότητα σε Παγκόσμιο, Περιφερειακό και Τοπικό Επίπεδο), ενώ παρουσιάσεις στη θεματική για τα δικαιώματα, τη διατροφή, την υγεία, τη βιοποικιλότητα και την ανθρώπινη απληστία έκαναν ο **Manoj Kurian** και ο **Λουκάς Ανδριανός**.

Στη Διακήρυξη του Σχολείου, η οποία βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος, και την οποία συνέταξαν οι συμμετέχοντες, γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στον λιτό τρόπο ζωής της μοναστηριακής κοινότητας και της εν γένει διατροφικής συμπεριφοράς, και σημειώνεται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής μας στην Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Χρυσοπηγής στην Κρήτη, μάθαμε ότι το πρότυπο των Μοναστηριών, στο οποίο οι Μοναχοί/Μοναχές ζουν σκληρά σεβόμενοι τη δημιουργία, βασισμένο σε μια παράδοση αιώνων, μπορεί

να μας δώσει απαντήσεις σήμερα, σχετικά με τις περιβαλλοντικές μας προκλήσεις. Η σχέση ανάμεσα στον άνθρωπο και η σχέση μας με τη φύση πρέπει να επανεξεταστεί πάνω σε πνευματική βάση. Η προσέγγιση του όλου Προγράμματος 'Πρόσωπο με Πρόσωπο' που αποτυπώνεται στους χώρους της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, μπορεί να μας δείξει έναν διαφορετικό τρόπο για να υλοποιήσουμε τα σημερινά οικολογικά ερωτήματα, όπως αυτό εκφράστηκε από τον **Αββά Μακάριο**, τον 4^ο αιώνα στην Αίγυπτο (Migne, P.G. 34, 257)».

2832 11. Στην ΟΑΚ μιλάμε... για βιβλία.

Πρώτη συνάντηση των μελών, της Λέσχης Φιλαναγνωσίας της ΟΑΚ, στην Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος «Το Φως» (2023-2024), όπου συζητήθηκε το βιβλίο της Γαλλίδας Λογοτέχνιδας και Φιλελληνίδας **Ζοέλ Λοπινό**, με τίτλο: «Το Νετλέτι», με την παρουσία της συγγραφέως.

Ο Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ χαιρέτησε την συνάντηση και αναφέρθηκε στην σημασία της Φιλαναγνωσίας, αλλά και στην ανάγκη της ιστορικής μνήμης μέσα από τις πρόσφατες εμπειρίες του στη Γερμανία.

Η συγγραφέας με εξαιρετικό τρόπο καλεί τον αναγνώστη να ακολουθήσει την ηρωίδα σε ένα ταξίδι αναζήτησης στο παρελθόν, κουβαλώντας μέσα της την πολύτιμη γνώση της Ψυχογενεαλογίας και αποκαλύπτει άγνωστες πτυχές της ιστορίας της Κρήτης, όπως τις διηγήθηκαν οι κάτοικοι του χωριού Μανιολόπουλου στο Ρέθυμνο, πριν λησμονηθεί στο πέρασμα του χρόνου η πραγματική ιστορία του τόπου τους.

Τον συντονισμό της Λέσχης έχει η **Ανδρομάχη Χουρδάκη**, Εκπαιδευτικός-Φιλολόγος και ο **Ιωάννης Μουντογιαννάκης**, Επιστημονικός Συνεργάτης και Βιβλιοθηκονόμος της ΟΑΚ.

Όλη η θεματολογία των φετινών συναντήσεων επικεντρώνεται στο γενικό θέμα «Ελληνες και ξένοι συγγραφείς με φόντο την Κρήτη». (Βλ. Χανιώτικα Νέα, Λέσχη Φιλαναγνωσίας, 27.11.2023, σελ. 27).

18. Γνωριμία με την ΟΑΚ.

Επίσκεψη πραγματοποίησαν τα μέλη του Συλλόγου Δημοσίων Υπαλλήλων Νομού Λασιθίου. Ο **Ιωάννης Μουντογιαννάκης** τους ενημέρωσε για τις δράσεις και τα Προγράμματα που υλοποιεί το Ίδρυμα και εν συνεχεία τους ξενάγησε στους χώρους του Ακαδημίας.

22-23. Εορτή Επισκόπου.

Κατά την εορτή του Αγίου Αμφιλοχίου, Επισκόπου Ικονίου, άγει τα ονομαστήρια του ο Σεβ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου **Αμφιλόχιος**, Πρόεδρος της ΟΑΚ. Επίκεντρο του εορταστικού διημέρου ο Ιερός Μητροπολιτικός Ναός Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Κισάμου. Του Εσπερινού χοροστάτησε ο Σεβ. Μητροπολίτης Ιεραπότνης και Σητείας **Κύριλλος**, συγχοροστατούντων του Σεβ. Μητροπολίτου Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου **Προδρόμου** και του εορτάζοντος Ποιμενάρχου **Αμφιλοχίου**. Της Θείας Λειτουργίας προεξήρχε ο Επίσκοπός μας, συλλειτουργούντων των Σεβ. Μητροπολιτών Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Βιάννου **Ανδρέου** και Κυδωνίας και Αποκορώνου **Δαμασκηνού**, συνευχομένων των Σεβ. Μητροπολιτών Λάμπης, Συβρίτου και Σφακίων **Ειρηναίου** και Πέτρας και Χερρονήσου **Γερασίμου**. Στις εορταστικές εκδηλώσεις παρεβρέθηκε ο Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και σύσσωμο το προσωπικό του Ιδρύματος, ευχόμενοι όπως ο πανάγαθος Θεός ευλογεί το διακονικό έργο του εορτάζοντος Επισκόπου.

2833 23. Βιοηθική και Ορθοδοξία

Η ΟΑΚ, ως Ερευνητικό Κέντρο αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Παιδείας (ΦΕΚ 4610/7-5-2019, Άρθρο 255 του ίδιου Νόμου) και στο πλαίσιο του διαλόγου μεταξύ Επιστήμης και Ορθοδοξίας, άρχισε μία σειρά διαδικτυακών συναντήσεων, διαλόγου και προβληματισμού, με τον γενικό τίτλο «*ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ*», σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ και τον **Κωνσταντίνο Ψιμόπουλο**, Καθηγητή Βιοηθικής του ίδιου Πανεπιστημίου.

Η πρώτη διαδικτυακή συνάντηση ολοκληρώθηκε με επιτυχία, με θέμα την Τεχνητή Νοημοσύνη και ομιλητή τον **Μανώλη Κέλλη** (Μανώλης Καμβουέλλης) Καθηγητή Επιστήμης Υπολογιστών στο Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης στον Τομέα της Υπολογιστικής Βιολογίας και μέλος του ΔΣ του Ινστιτούτου MIT και του Χάρβαρντ. Ο κ. **Ζορμπάς**, σημείωσε, μεταξύ άλλων, ότι «*όπως διεκήρυξε στην Εγκύκλιό της η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθόδοξου Εκκλησίας, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης τον Ιούνιο του 2016, για το θέμα της Ορθόδοξου Βιοηθικής, ζούμε 'είς μίαν εποχήν αλληλοσυγκρουομένων εικόνων περί τοῦ ἀνθρώπου, ἢ ὀρθόδοξος Βιοηθική προβάλλει, ἀπέναντι εἰς θύραθεν αὐτονόμους καὶ συρρικνωτικές ἀνθρωπολογικές θεωρήσεις, τὴν κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ δημιουργίαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν αἰώνιον προορισμὸν αὐτοῦ. Συμβάλλει οὕτως εἰς τὸν ἐμπλουτισμὸν τῆς φιλοσοφικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς συζητήσεως τῶν βιοηθικῶν θεμάτων διὰ τῆς βιβλικῆς ἀνθρωπολογίας καὶ τῆς πνευματικῆς ἐμπειρίας τῆς Ὀρθοδοξίας» (§ 12). Εμπλουτισμός και η πρώτη αυτή συζήτηση, στο πλαίσιο μιας «*Διαλεγμένης Βιοηθικής*», όπως υπογραμμίστηκε και στο Πρώτο Συνέδριο Βιοηθικής του Οικουμενικού Πατριαρχείου, στο Ρέθυμνο (20-22 Οκτωβρίου 2023)».*

Ο ομιλητής έδωσε σημαντικές απαντήσεις επικεντρώνοντας τον προβληματισμό του στο θέμα της Παιδείας και της «*ηθικής αφύπνισης*». Στο τέλος, σχολιασμό έκανε ο Ομότιμος Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής Κρήτης **Οδυσσέας-Ιωάννης Ζώρας**, νυν Γενικός Γραμματέας Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Την εκδήλωση παρακολούθησαν ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής **Ελπιδοφόρος**, (δια του εκ προσώπου του Δρ π. **Ιωάννη Χρυσσαυγή**, Αρχidiaκόνου του Οικουμενικού Πατριαρχείου) και Διευθυντή του Huffington Ecumenical Institute at Hellenic College Holy Cross Greek Orthodox School of Theology), καθώς και τον Πρωτοπρ. **Παναγιώτη Παπαζαφειρόπουλο**, Διευθυντή του Γραφείου του Αρχιεπισκόπου, ο Μητροπολίτης Κορέας και Έξαρχος Ιαπωνίας **Αμβρόσιος**, ο Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής **Νικόλαος** (μέσω προσωπικού μηνύματος του και αναφοράς του στον Καθηγητή **Μανώλη Κέλλη** και τον **Κωνσταντίνο Ψιμόπουλο**) και η αδελφή **Θεοπενύστη** από την Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Χρυσοπηγής.

Ευχαριστούμε τους χιλιάδες συμμετέχοντες, κατά και μετά την εκδήλωση, που στηρίζουν την όλη προσπάθεια. Για όσους επιθυμούν να παρακολουθήσουν και πάλι την ενδιαφέρουσα εκδήλωση του Ιδρύματος, μπορούν να ακολουθήσουν τον παρακάτω σύνδεσμο <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=sMTqAbtaul8&fbclid=IwAR1z6bPz0mN6K1mmyw6YqHaQ4YeHa8hfX6Ra1GyZQHkM03wjAS0We5PhC8>.

2834 22-24. Ευρωαραβικός Διάλογος.

Συνάντηση του Συντονιστικού Συμβουλίου του Ευρω-Αραβικού Διαλόγου, στην οποία συμμετείχαν ο Δρ **Andrea Zaki**, Πρόεδρος του CEOSS, Οργάνωση της Κοπτικής Ευαγγελικής Εκκλησίας για Κοινωνικές Υπηρεσίες (Κάιρο/Αίγυπτο), η **Samira Luka**, Διευθύντρια Προγραμμάτων του CEOSS, ο **Rüdiger Noll**, Γενικός Γραμματέας του Δικτύου των Ακαδημιών της Ευρώπης (Oikosnet Europe), ο **Alf Linderman**, πρ. Διευθυντής της Ακαδημίας Sigtuna και Ταμίας του Oikosnet, η **Helle Liht**, Γραμματέας της Ευρωπαϊκής Ένωσης Βαπτιστών (Ταλίν/Εσθονία), καθώς και η **Αικατερίνη Καρκαλά**. Σκοπός της συνάντησης ήταν ο προγραμματισμός των επόμενων συναντήσεων, με γενικότερο θέμα: «*Θρησκεία και Κοινωνία των Πολιτών*». Το προγραμματισμένο Συνέδριο για τον μήνα Οκτώβριο του 2023 στην Ακαδημία μετατέθηκε για τον Μάιο του 2024, λόγω της εμπόλεμης κατάστασης στην Μέση Ανατολή.

Οι συμμετέχοντες συζητήσαν και οργάνωσαν τα επόμενα Συνέδρια, ενώ στο πλαίσιο της συνάντησης είχαν την ευκαιρία να συναντήσουν το επιστημονικό προσωπικό της ΟΑΚ καθώς και τον Επίσκοπο **Jonas Jonson**, Εταίρο της ΟΑΚ, ο οποίος διέμεινε στην ΟΑΚ.

Η πρώτη συνάντηση του Ευρω-Αραβικού Διαλόγου πραγματοποιήθηκε το 2010 στην ΟΑΚ, ενώ η ίδια συμμετέχει στην Συντονιστική Επιτροπή, διαμορφώνοντας το Πρόγραμμα των συναντήσεων και διατηρώντας έναν ανοικτό και συνεχή διάλογο μεταξύ Ευρωπαϊκών και Αραβικών Κρατών.

2835 30. Το Δένδρο της Ισότητας.

Βιβλιοπαρουσίαση του παιδικού βιβλίου, με τίτλο «*Το Δένδρο της Ισότητας*», της Κοινωνιολόγου **Μαρίας Μ. Βοζικάκη**. Η συγγραφέας ανέφερε χαρακτηριστικά ότι «*το βιβλίο στοχεύει στην κατάρριψη των έμφυλων στερεοτύπων που διαχρονικά τοποθετούν τις γυναίκες σε χαμηλότερες θέσεις και δημιουργούν σχέσεις ανισότητας και εξουσίας ανάμεσα στις γυναίκες και στους άνδρες. Σκοπός του είναι να περάσει τις αξίες της ισότητας, της αλληλεγγύης, του αλληλοσεβασμού, του μοιράσματος και στα νέα παιδιά, ξεκινώντας μέσα από την οικογένεια που είναι ο βασικός πυρήνας όλων των ανθρώπινων σχέσεων*».

Η εκδήλωση η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο των δράσεων της Περιφέρειας Κρήτης, του Αυτοτελούς Γραφείου Ισότητας και της Περιφερειακής Επιτροπής Ισότητας (ΠΕΠΙΣ) Κρήτης για την εξάλειψη των έμφυλων στερεοτύπων και την εξάλειψη της ενδοοικογενειακής, ενδοσχολικής και κάθε άλλης μορφής βίας. Η εκδήλωση είχε διαδραστικό χαρακτήρα και την παρακολούθησαν εκατοντάδες μαθητές της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Όπως επεσήμανε ο κ. Ζορμπάς στο τέλος της εκδήλωσης «*η βία, η πολύτροπη βία, όταν μάλιστα εκφράζεται και ως γυναικοκτονία, αποτελεί αμαρτία, μια παρά φύση κίνηση που νοθεύει την ύπαρξη και την οδηγεί στο μηδενισμό της ανθρώπινης ζωής. Πρόκειται για πράξη η οποία συγκρούεται ευθέως με το μυστήριο της αγάπης, με την οποία ο Θεός προίκισε την ανθρώπινη φύση*».

Χαιρετισμό απηύθυναν, η **Σοφία Μαλανδράκη**, Εντεταλμένη Περιφερειακή Σύμβουλος, η οποία συνεχάρει για την πρωτοβουλία και η **Ασπασία Λουπάκη**, πρ. Αντιδήμαρχος Πολιτισμού, Πρόεδρος της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας του Δήμου Πλαντανιά και εκ πρόσωπος των Επιμελητηρίων της Κρήτης στην Περιφερειακή Επιτροπή, η οποία επεσήμανε την ανάγκη της Παιδείας, ώστε να ξεπεραστούν «*παγιομένες - παραδοσιακές αντιλήψεις για τη θέση και το ρόλο της γυναίκας στην κοινωνία μας*» (βλ. Χανιώτικα Νέα, *Μήνυμα ισότητας*, 1.12.2023, σελ. 26).

Στο τέλος, οι συμμετέχουσες παρακάθησαν σε λιτό Γεύμα προσφερόμενο από την Ακαδημία και είχαν μία ενδιαφέρουσα συζήτηση με τον Γενικό Διευθυντή της Ακαδημίας για τη συνέχεια της όλης προσπάθειας με σχολικές μονάδες της περιοχής, με έμφαση στη νέα κινηματογραφική ταινία «*Η Φόνισσα*» της Εύας Νάθενα, εμπνευσμένη από το ομώνυμο μυθιστόρημα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη.

2836 30. Μαγειρεύοντας στην ΟΑΚ.

Σπουδαστές των Τμημάτων «*Μαγειρικής Τέχνης*» των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας Χανίων, στο πλαίσιο εκπαιδευτικών επισκέψεων, επισκέφτηκαν το Ίδρυμα σε μία καθηλωμένη συνάντηση και γνωριμία με τον συμποσιακό χαρακτήρα του. Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος, Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**, μίλησε επί μακρόν με τους σπουδαστές για τη σημασία της Μαγειρικής Τέχνης και τη σχέση της με την εκκλησιαστική παράδοση, τη σπουδαιότητα της νηστείας (σχετικά με το κείμενο της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθόδοξου Εκκλησίας), την αξία των ποιοτικών πρώτων υλών και των βιολογικών και τοπικών προϊόντων, αλλά και τη σχέση και τη αμπεριφορά μας απέναντι στη διατροφή. Στη διδασκαλική αυτή ενότητα αναφέρθηκε στα διάφορα κινήματα (π.χ. *slow living*), αλλά και την αγάπη που πρέπει να δείχνουμε στον πελάτη, ο οποίος έρχεται να γευθεί τα εδέσματα που ετοιμάζονται από τους Κρήτες μάγειρες.

Στη συνέχεια, οι σπουδαστές οδηγήθηκαν στους χώρους της κουζίνας, όπου γεύθηκαν εδέσματα και συζητήσαν για το επάγγελμα του μάγειρα και τις αντιξοότητες του, με τον Αρχιμάγειρα της ΟΑΚ, **Ιωάννη Κατσιφαράκη**.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

2837 2 «Έλαιον Εύχαριστίας...».

Μία πρωτότυπη και σημαντική περιηγητική Ημερίδα, για την «Ανάδειξη της Πολιτιστικής και Υγιεινής αξίας του Ελαιολάδου», πραγματοποιήθηκε στους χώρους του Ιδρύματος, με πρωτοβουλία του ιδρυτού του Συνδέσμου Ελαιοκομικών Δήμων Κρήτης (Σ.Ε.Δ.Η.Κ.) Δρ **Νίκου Μιχαλάκη**, σε συνεργασία με τους Δήμους Πλατανιά και Χανίων, τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Χανίων, την ΟΑΚ και το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιοκομίας. Βασικοί στόχοι της εκδήλωσης ήταν η ευαισθητοποίηση της νεολαίας για τις αξίες της ελιάς και του ελαιολάδου και η ενθάρρυνση των επιχειρήσεων του αγροτικού χώρου για την προώθηση του ελαιοτουρισμού στην ενδοχώρα.

Ο κ. **Ζορμπάς**, καλωσορίζοντας τους συμμετέχοντες είπε, μεταξύ άλλων, και τα εξής: «Είναι τιμή για το Ίδρυμα και τους ανθρώπους που διακονούν σε αυτό η διοργάνωση παρόμοιων εκδηλώσεων για το λάδι. Και είναι φυσικό να γίνεται ο διάλογος αυτός σε ένα Ίδρυμα της Εκκλησίας που έχει τιμήσει το ελαιόλαδο ως ένα από τα βασικά στοιχεία των Μυστηρίων της. [...] Η αίγλη των λαών της Μεσογείου είναι συνυφασμένη με την κορυφαία για τη ζωή και τον πολιτισμό ύπαρξη από αρχαιοτάτων χρόνων της Ελιάς. Κλείνοντας θα πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι χρειάζεται και αλλαγή πλεύσης, αλλαγή νοοτροπίας, πρωτίστως δημιουργικότητα και συλλογικότητα. Βασικές αρχές για να προχωρήσουμε και να αντιμετωπίσουμε τις νέες προκλήσεις τόσο στην Ελλάδα, όσο

και εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. [...] Τελικά, πολύς λόγος γίνεται για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ), αλλά μήπως χρειάζεται αλλαγή νοοτροπίας, πρωτίστως δημιουργικότητα και συλλογικότητα; Μήπως είναι καιρός να μιλάμε για την άλλη ΚΑΠ, την Κοινή Αυτενέργεια Πολιτών της Κρήτης;». Χαιρετισμό πραγματοποίησε ο **Ιωάννης Μαλανδράκης**, Δήμαρχος Πλατανιά, ο **Ιωάννης Νικηφοράκης** Αντιδήμαρχος Δήμου Χανίων, ενώ εισηγήσεις έκαναν ο Δρ **Νίκος Μιχαλάκης**, Επιστημονικός Σύμβουλος ΣΕΔΗΚ, η Δρ **Σαρπάκη Ανάγια**, Αρχαιολόγος – Αρχαιοβοτανολόγος και ο **Γεώργιος Φραγκιαδάκης**, Διαιτολόγος - Διατροφολόγος ΕΛΜΕΠΑ.

Η εκδήλωση έκλεισε με βραβεύσεις Ελαιοτουρισμού και Παγκόσμιας Ημέρας Ελιάς (Βλ. Χανιώτικα Νέα, Γνωριμία με το ελαιόλαδο, 4.12.2023, σελ. 6).

2838 9. Στην ΟΑΚ... μιλάμε για βιβλία.

Πραγματοποιηθεί η δεύτερη συνάντηση των μελών της Δέσξης Φιλαναγνωσίας στη Βιβλιοθήκη της ΟΑΚ «Το Φως», με γενική θεματική: «Έλληνες και ξένοι πεζογράφοι με φόντο την Κρήτη».

Οι συμμετέχοντες συζήτησαν για το ιστορικό βιβλίο της **Σαμπά Αλτινσάι**, το οποίο διαδραματίζεται στην Κρήτη και πιο συγκεκριμένα στα Χανιά το 1898. Κρήτες Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι, ζουν αδελφωμένοι την κοινή τους μοίρα: ίδια όνειρα, ίδιοι καημοί, ίδια χωρατά στα Κρητικά. Ο πόνος του ξεριζωμού, της προσφυγιάς και του θανάτου είναι στο επίκεντρο του βιβλίου, στο οποίο ανακαλύπτουμε κοινές καταστάσεις σχετικά με τους πολέμους στην Ουκρανία και την Μέση Ανατολή.

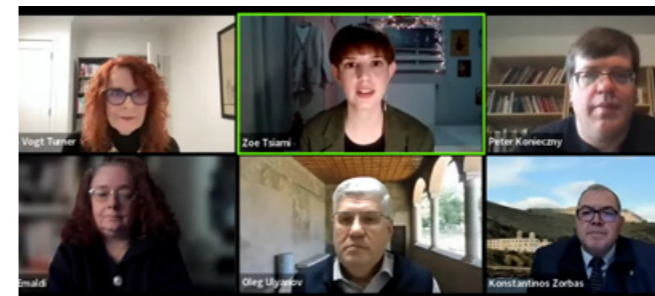

2839 16. Ρωμαϊκές και Βυζαντινές Χριστουγεννιάτικες Παραδόσεις.

Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο οργανώθηκε από την ΟΑΚ, το Διεθνές Μεσαιωνικό Δίκτυο Medievalists.net, και το Περιοδικό «After Constantine» το οποίο φιλοξενεί στην ιστοσελίδα της Ακαδημίας. με στόχο τον επιστημονικό διάλογο γύρω από τις χριστουγεννιάτικες

λατρευτικές πρακτικές των πρώτων χριστιανικών αιώνων, οι οποίες αποτέλεσαν τα θεμέλια του εορτασμού των Χριστουγέννων όπως τον βιώνουμε σήμερα.

Έγιναν πέντε διαφορετικές ομιλίες: η Δρ **Elisa Emeraldi** (Ιταλία), η οποία μίλησε για τις λατρευτικές πρακτικές των Μάγων από την Ύστερη Αρχαιότητα έως τον Μεσαίωνα, ενώ ο Καθηγητής **Oleg Ulianov** (Ρωσία), ανέπτυξε το θέμα για την αρχαιότερη απεικόνιση της Γέννησης στη Ρώμη και τα δώρα των Μάγων. Στη συνέχεια, ο π. **Gabriel Pistea** (Ρουμανία) παρουσίασε το θέμα της Βάφτισης του Ιησού και το πώς αυτή διαμόρφωσε την πρώτη χριστιανική Εκκλησία. Ακολουθώντας, η Δρ **Linda Vogt Turner** (Καναδάς), παρουσίασε τη θεματική σχετικά με τη Γέννηση και τη Βίβλο, ενώ το Συμπόσιο έκλεισε με την εισήγηση του Δρ **John J. Gallagher** (Ιρλανδία), με θέμα τα κείμενα του ιερομονάχου Αγίου Βέδα (673-735 μ.Χ.) για την έλευση του Ιησού και τα Χριστούγεννα στον Μεσαίωνα.

Μπορείτε να παρακολουθήσετε την εκδήλωση μέσω του Διαδικτυακού Καναλιού της ΟΑΚ στο YouTube. (Βλ. Χανιώτικα Νέα, Χριστουγεννιάτικα ήθη και λατρευτικές πρακτικές, Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση, 19.12.2023, σελ. 26)

2840 22. Τρεις σοφοί...τρεις βασιλιάδες!

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η χριστουγεννιάτικη γιορτή του Παιδικού Σταθμού Καμισιανών, στις εγκαταστάσεις της ΟΑΚ. Οι μικροί φίλοι βρέθηκαν μαζί με τους γονείς τους και τους εκπαιδευτικούς και πέρασαν ένα όμορφο πρωινό με τραγούδι, κέφι και χαρούμενη διάθεση! Υπεύθυνη της εκδήλωσης ήταν η Νηπιαγωγός **Ιωάννα Βαβουράκη**.

22. Τελευταία συνεδρίαση για το τρέχον έτος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, όπου ελήφθησαν σημαντικές αποφάσεις για το μέλλον του. Ο Σεβ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου **Αμφιλόχιος**, Πρόεδρος της Ακαδημίας, εξέφρασε τις ευγνώμονες ευχαριστίες του προς τα μέλη και τον Γενικό Διευθυντή του Ιδρύματος για όλες τις προσπάθειες και για τη συμβολή των ανωτέρω στη διεκπεραίωση όλων των θεμάτων της Ακαδημίας.

Χριστούγεννα 2023...

669 ημέρες πολέμου στην Ουκρανία!

Δραστηριότητες του προσωπικού και συμμετοχή σε διάφορες εκδηλώσεις

Ο Γενικός Διευθυντής:

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

5. Στην διαδικτυακή παρουσίαση του βιβλίου του Μεγάλου Πρωτοπρεσβυτέρου π. Γεωργίου Τσέτση, με τίτλο «Σταχυολογήματα περί Πόλης και Φαναρίου», που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Τσουκάτου».
11. Στην τελετή έναρξης του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών, με θέμα «Η Όρθόδοξη Θεολογία εν πορεία στην 'άυλη πραγματικότητα' της ύστερης νεωτερικότητας». Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε επι τη συμπλήρωσι 100 ετών από της ιδρύσεως του επιστημονικού Περιοδικού «Θεολογία». Κατά τη διαμονή του στην Αθήνα είχε την ευκαιρία να συναντηθεί με την Ομότιμη Καθηγήτρια Αντωνία Μοροπούλου, την Ζέττα Μακρή, Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, τον Κωνσταντίνο Κυρανάκη, Υφυπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τον Γεώργιο Καλαντζή, Γενικό Γραμματέα Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας, για θέματα της Ακαδημίας.
21. Στη Διαδικτυακή παρουσίαση του βιβλίου της Πέλης Γαλίτη, με τίτλο «ΤΡΑΥΜΑ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑ – Ιστορίες Ψυχικής Ανθεκτικότητας και Συγχώρησης», εκδόσεις εν Πλω, το οποίο αναφέρεται στην επίδραση του παιδικού τραύματος στο σχολείο, στην οικογένεια και στην κοινωνία.
- 20.-22. Στο Πρώτο Επιστημονικό Θεολογικό Συνέδριο Βιοηθικής που διοργάνωσε το Οικουμενικό Πατριαρχείο, με θέμα: «Βιοηθική μεταξύ δικαιώματος και ευθύνης», στην Ιερά Μητρόπολη Ρεθύμνου. Προήδρευσε στην τέταρτη Συνεδρία της 21^{ης} Οκτωβρίου, με το γενικό θέμα: «Οι διαστάσεις της ανακουφιστικής φροντίδας στην Βιοηθική».
28. Στη Δοξολογία στον Ιερό Ναό Αγίας Μαρίας Κολυμβαρίου και στη συνέχεια κατάθεση στεφάνου στο Μνημείο Ηρώων Κολυμβαρίου, όπου παρακολούθησε και την παρέλαση των σχολικών μονάδων της περιοχής.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

6. Χαιρετισμό στην παρουσίαση των πρακτικών του Συνεδρίου για τον Νίκο Καζαντζάκη στο Ηράκλειο Κρήτης, όπου τόνισε ότι ο Καζαντζάκης φτάνει «στο τελευταίο σκαλί της κλίμακας προς την κορυφή του «ανήφωρου», με πτώσεις και ανατάσεις του ανθρώπου, ο οποίος γνωρίζει πως, όπως γράφει ο ίδιος, 'οι φρόνιμοι, οι χορτάτοι, δεν μπορούν να καταλάβουν τις αόρατες αναστάσιμες δυνάμεις του Σταυρωμού' και ομολογεί πως 'ή σταύρωση είναι ο μόνος δρόμος της ανάστασης· άλλον δεν έχει' (Αναφορά στον Γκρέκο, Αθήνα 2009)» (Βλ. Χανιώτικα Νέα, Παρουσίαση Πρακτικών Συνεδρίων για τον Καζαντζάκη, 4.11.2023, σελ. 10).
13. Συνέντευξη στη δημοσιογράφο Αικατερίνη Χουζούρη στο Ραδιοφωνικό Σταθμό της Εκκλησίας της Ελλάδος για τις δραστηριότητες του Ιδρύματος.
17. Χαιρετισμό στην εκδήλωση μνήμης για τα 50 χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου, στο Γενικό Λυκείο Κολυμβαρίου.
18. Άρθρο-παρέμβαση στην εφημερίδα Χανιώτικα Νέα, Το ανεκπλήρωτο του Πολυτεχνείου (1973-2023), 18.11.2023, σελ. 23.
18. Παρέμβαση – Χαιρετισμός στην έναρξη της παρουσίασης του βιβλίου, με τίτλο «Μοναστική διατροφική συμπεριφορά και ψυχοσωματική υγεία – μακροβιότητα», του Πλοιάρχου (ΥΙ) Ηλία Ευαγ. Μαζοκοπάκη Π.Ν., στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων. Παρουσίαση του κ. Ζορμπά για το βιβλίο έχει ενσωματωθεί στις σελ. 267-270.
19. Στον Ραδιοφωνικό Σταθμό «Μαρτυρία» για τα 31 χρόνια λειτουργίας και προσφοράς στην πνευματική, ψυχαγωγική και λαογραφική ιστορία του τόπου μας.

20. Άρθρο στα Χανιώτικα Νέα, Μοναστική διατροφική συμπεριφορά, 20.11.2023, σελ. 31.
21. Στην πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία για την εορτή του Ιερού Καθεδρικού Ναού των Εισοδίων της Θεοτόκου Χανίων της Ιεράς Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου.

22. Στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση και την Συνέλευση της «Ανώνυμης Ναυτιλιακής Εταιρείας Κρήτης Α.Ε.» με τον διακριτικό τίτλο «ANEK LINES». Ήταν η τελευταία συνάντηση πριν την τελική ενσωμάτωση της ANEK με μεγάλη ακτοπολική εταιρεία και ο ίδιος έκανε ιδιαίτερη αναφορά στην πρωτοβουλία του μακαριστού Κισάμου και Σελίνου κυρού Ειρηναίου για την ίδρυση της ANEK, σημειώνοντας ότι «η επένδυση είναι μεγάλη, διότι στηρίζεται στην μεγαλοσύνη και την ναυτοσύνη των Κρητών» (βλ. Διάλογοι Καταλλαγής, Προλογικόν...της παρακμής!, Τεύχος 32, σελ. 1-4).
- 25-26. Χαιρετισμό και συμμετοχή στο υβριδικό Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο για τον Καζαντζάκη, με θέμα «Συναντήσεις και κείμενα για τον Καζαντζάκη για μη Έλληνες συγγραφείς και καλλιτέχνες», το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη.
29. Στην παρουσίαση της έκδοσης του Ημερολογίου του πρώτου Λιμενάρχη των Χανίων, από το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης, στο Θέατρο «Μίκης Θεοδωράκης». Στην βιβλιοπαρουσίαση του βιβλίου, με τίτλο: «Στα Μάτια της Ανδρομέδας», του συγγραφέα Γιάννη Θ. Πολυράκη, που οργάνωσαν η Περιφέρεια Κρήτης – Π.Ε. Χανίων και το Πνευματικό Κέντρο Χανίων. Συνάντηση με την Ομότιμη Καθηγήτρια Μαρία Ευθυμίου για ενδεχόμενη μελλοντική συνεργασία με την ΟΑΚ και τον Δήμο Πλατανιά.
30. Στην βιβλιοπαρουσίαση του βιβλίου, με τίτλο «ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΠΕΤΕΙΟΙ. Μορφές διαχείρισης της μνήμης και της ιστορίας», σε επιμέλεια των

Χάρη Αθανασιάδη και Πολυμέρη Βόγλη, που οργάνωσαν το «Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων» και οι εκδόσεις «Αλεξάνδρεια», στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1. Στη Θεία Λειτουργία και τη Δοξολογία που ακολούθησε για την 110^η επέτειο της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα, με την παρουσία της Προέδρου της Δημοκρατίας κας Κατερίνας Σακελλαροπούλου, στο Μητροπολιτικό Ναό Εισοδίων της Θεοτόκου Χανίων. Ακολούθως στην πομπή έως τον Φρικό, καθώς και την εκεί εκδήλωση, η οποία περιλάμβανε Ομιλία υπό του Δημάρχου Χανίων Παναγιώτη Σημαντηράκη και έπαρση της σημαίας από την Α.Ε. Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου.

Στο επίσημο Γεύμα που παρατέθηκε από τους Αντιπεριφερειάρχη Χανίων Νικόλαο Καλογερό, τον Δήμαρχο Χανίων Παναγιώτη Σημαντηράκη και τον Γενικό Διευθυντή του Ιδρύματος «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος» Νικόλαο Παπαδάκη, προς τιμήν της Α.Ε. της Προέδρου της Δημοκρατίας, στη Λέσχη Αξιοματικών του Πεδίου Βολής Κρήτης «Αστέρια» και τέλος, στην απογευματινή εκδήλωση του ιδίου Ιδρύματος, με αφορμή την επέτειο της Ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα.

4. Συναντήσεις στην Αθήνα για θέματα με την Ομότιμη Καθηγήτρια του Πολυτεχνείου Αθηνών Αντωνία Μοροπούλου, τον Ομότιμο Καθηγητή της Ιατρικής Σχολής Κρήτης Οδυσσέα-Ιωάννη Ζώρα, νυν Γενικό Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και με στελέχη του ΥΠΕΞ.
- 5-10. Συμμετοχή στο Διεθνές Συνέδριο για το μέλλον της Ουκρανίας και εισήγηση με θέμα «Possible transformations in Ukrainian Orthodoxy?», στην Πολωνία.

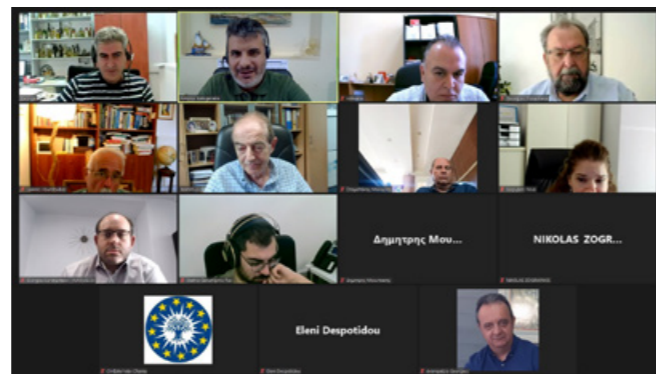
- 11-12. Συμμετοχή στις εορταστικές εκδηλώσεις στο Καστέλλι με αφορμή τον Πολυαρχιερατικό Εσπερινό (την παραμονή της εορτής του Αγίου Σπυριδώνος), προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτου Κυθήρων και Αντικύθρων Σεραφείμ και την Ιερά Λιτανεία της Χαριτοβροτύτου Εικόνας της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας, ως και της Εικόνας του Αγίου Σπυριδώνος, ενώ την επομένη κυριώνυμο ημέρα της εορτής του Αγίου Σπυριδώνος, στην Πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτου Κυθήρων και Αντικύθρων Σεραφείμ.
- 12. Στην τελετή Ορκωμοσίας του νέου Δημοτικού Συμβουλίου Κισάμου, στην αίθουσα των εκδηλώσεων του Δημαρχιακού Μεγάρου.
- 15. Στην εορταστική Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση του Πολιτιστικού Συλλόγου Κολυμβαρίου.
- 17. Στην Πανηγυρική Εκδήλωση για τον εορτασμό της επετείου των 40 ετών από την ίδρυση του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ) και την ονοματοδοσία του κεντρικού Κτηρίου του ΙΤΕ, προς τιμήν του πρώτου Προέδρου αυτού, Καθηγητού *Ελευθερίου Οικονόμου* (Εταίρου της Ορθόδοξου Ακαδημίας Κρήτης).
- 18. Στην τελετή Ορκωμοσίας της νέας Δημοτικής Αρχής Χανίων, στο Θέατρο «Μίκης Θεοδωράκης».
- 20. Στην τελετή Ορκωμοσίας του νέου Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Πλατανιά, στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου στο Δημαρχείο στο Γεράνι.
- 21. Στην Καταληκτική Ημερίδα του Ιδρύματος Ποιμαντικής Επιμορφώσεως της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών στο πλαίσιο της Πράξης «Προγράμματα Διά Βίου Μάθησης του Ανθρώπινου Δυναμικού της Εκκλησίας Ανάπτυξη Ανοιχτών Διαδικτυακών Μαθημάτων».

Η Αικατερίνη Καρκαλά

- 4-8.10 Διαδικτυακή συμμετοχή στη Γενική Συνέλευση του Δικτύου των Ακαδημιών της Ευρώπης, η οποία διεξήχθη στη Βασιλεία της Ελβετίας. Στο Δίκτυο των Ακαδημιών συμμετέχει η ΟΑΚ από την ίδρυσή της και η Αικατερίνη Καρκαλά κατέχει από το 2021 τη θέση της Αντι-Προέδρου.
- 5-9.11 Συμμετοχή στην συνάντηση της Ακαδημίας του Bad Boll, στην Στουτγάρδη και στο Μόναχο, με τον Γενικό Διευθυντή και τους Επιστημονικούς Συνεργάτες της ΟΑΚ.
- 18. Στην παρουσίαση για τη νέα συλλογή της *Πέπης Χατζηδάκη* στην αίθουσα του Καφέ «Κήπος» εκ μέρους της Ακαδημίας.

Ο Αντώνης Καλογεράκης

- 2.10 Διαδικτυακή Ημερίδα Κοινωνικής Οικονομίας, με θέμα: «Ψηφιακή δικτύωση και συμβουλευτική τοπικής ανάπτυξης».
- 4-8.10 Συμμετοχή στη Γενική Συνέλευση των Ακαδημιών της Ευρώπης (Oikosnet), στη Βασιλεία της Ελβετίας, όπου συμμετέχει στην Επιτροπή Επιλογής των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (Nomination Committee).
- 10.10 Συμμετοχή στη Διαδικτυακή Ημερίδα του Europe Calling με τον νέο Επίτροπο *Wopke Hoekstra* για το Κλίμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 13.10 Συνάντηση με την Καθηγήτρια *Katarzyna Gan-Krzywoszyńska* από το Πανεπιστήμιο Ροζναή της Πολωνίας για συνεργασία με την ΟΑΚ.
- 18.10 Συμμετοχή στη Διαδικτυακή Ημερίδα του Europe Calling, με θέμα: «*A New Constitution for Europe*».
- 20.10 Συμμετοχή στην εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου: «*Οι πρωτοπόροι Κρήτες της Αυστραλίας από το 1839*», στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος».
- 21.10 Συνάντηση με την Καθηγήτρια *Βασιλική Σπούλου* από την Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για συνεργασία με την ΟΑΚ.
- 30.10 Πρώτη Διαδικτυακή Συνάντηση Τοπικών Φορέων του Ευρωπαϊκού Έργου DETOCS «Decarbonising the Tourism Industry Post Covid-19 Support, DETOCS», στο οποίο προσκλήθηκε η ΟΑΚ από το MAIX, στο πλαίσιο του Προγράμματος NTERREG EUROPE, που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εθνικούς πόρους και αφορά την απανθρακοποίηση της τουριστικής βιομηχανίας με έμφαση στις ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις.

- 31.10 Διαδικτυακή Ημερίδα από το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών και το Interfaith Liaison Committee (UN Framework Convention on

Climate Change), με θέμα: «Climate Emergency & The Giant Leap – Faith Responses».

- 27.11 Συνάντηση στα Γραφεία του Συνδέσμου Ελαιοοικονομικών Δήμων Κρήτης (ΣΕΔΗΚ), με συντονιστή τον Δρ *Νικόλαο Μιχελάκη* για τη διοργάνωση Συνεδρίου στην ΟΑΚ.
- 28.11 Ξενάγηση στην ΟΑΚ του Ιταλού Σκηνοθέτη *Maurizio Gigola*, στο πλαίσιο επίσκεψής του στο Δήμο Πλατανιά εξετάζοντας το ενδεχόμενο να δημιουργήσει ταινία με άξονα τη βιοποικιλότητα και τις ανθρώπινες σχέσεις.
- 5.12 Συμμετοχή στη Διεθνή Διαδικτυακή εκδήλωση της Ελληνικής Εταιρίας Ενεργειακής Οικονομίας (Hellenic Association of Energy Economics – HAAE), στο πλαίσιο του COP28, με θέμα: «Shaping the Future: Global Energy Transition Strategies Unveiled by Visionary Leaders».
- 8.12 Διαδικτυακή συνάντηση, με θέμα τη δημιουργία Ενεργειακής Κοινότητας στο Δήμο Πλατανιά, με τη συμμετοχή του Ειδικού Συνεργάτη του Δημάρχου, Μάρκου Μαλανδράκη, της νέας Γενικής Γραμματέας του Δήμου *Λία Νικολάου*, τον *Δημήτρη Κιτσικόπουλο*, Αντιπρόεδρο της Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης 'Electra Energy' και την *Ιωάννα Αγγελάκη*, η οποία ασχολείται με θέματα Ενεργειακών Κοινοτήτων στην Electra Energy.
- 11.12 Διαδικτυακή συνάντηση, με θέμα: «*Ενεργειακές Κοινότητες και ΣΥΝΕΝΕΡΓΕΙΑ: ένα πρακτικό εργαλείο καταπολέμησης της ενεργειακής φτώχειας*», με συμμετέχοντες την Περιφέρεια Κρήτης, τη Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα και τη Διαχειριστική Αρχή για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο Ιωάννης Κατσιφαράκης

- 28.10 Στη Γιορτή Καστάνου στο Έλος που διοργάνωσε ο Δήμος Κισάμου, σε συνεργασία με τις Κοινότητες Έλους και Βλάτους και τους Πολιτιστικούς Συλλόγους Έλους – Λίμνης – Λούχι «*Η Αναγέννηση*» και Βλάτους «*Νέοι Ορίζοντες*».
- 3.11 Στην εκδήλωση αφιερωμένη στην κισαμίτικη μουσικοχορευτική παράδοση, με τίτλο: «*Μουσικοχορευτικοί δρόμοι της Κισάμου – Ταξιδεύοντας στους ήχους και στα ζάλα της Κισάμου*», που διοργάνωσε η Ένωση Πολιτιστικών Φορέων Επαρχίας Κισάμου σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Κισάμου και Σελίνου, την Περιφέρεια Κρήτης – Π.Ε. Χανίων, τον Δήμο

Κισάμου, τον Δήμο Πλατανιά, την Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης και την Εταιρεία Κρητικών Σπουδών – Ίδρυμα Καψωμένου (Βλ. Χανιώτικα Νέα, *Μουσικοχορευτικοί δρόμοι της Κισάμου*, 2.11.2023, σελ. 31).

Ο Ιωάννης Μουντογιαννάκης

- 21.11 Συμμετοχή στην διαδικτυακή εκδήλωση «*Τεκμηρίωση και ψηφιοποίηση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς: ζητήματα και καλές πρακτικές*», στο πλαίσιο των εορτασμών για τα 20 χρόνια από την υπογραφή της Σύμβασης της Ουνέσκο για τη διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς.
- 6.12 Στον Ναύσταθμο Κρήτης για τον εορτασμό του Αγίου Νικολάου, Προστάτη του Ναυτικού, και της Επετείου Ναυμαχιών Βαλκανικών Πολέμων 1912-1913.

Η Κωνσταντίνα Στεφανάκη

- 6.10 Διδασκαλία του Β' Τμήματος του Προγράμματος εκμάθησης Αγιογραφίας «Θεωρία και Τεχνικές», στο Πολυτεχνείο Κρήτης από το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ), υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Κρήτης - Περιφερειακή Ενότητα Χανίων. Διδασκαλία Βυζαντινής Αγιογραφίας των σπουδαστών του Γ' Τμήματος της Σχολής Αγιογραφίας της Ιεράς Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου, στο Τσατσαρωνάκειο Πολύκεντρο της Μητροπόλεως.
- 12-20.12 Για δεύτερη συνεχόμενη φορά, ύστερα από πρόσκληση του πάστορα *Sven-Joachim Haack*, διοργάνωσε Σεμινάριο Βυζαντινής Αγιογραφίας στο Benediktushof Holzkirchen στη Γερμανία, στο οποίο δίδαξε τις αρχές και τις τεχνικές της Αγιογραφίας. Ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζουμε προς τον πάστορα *Sven-Joachim Haack* και το προσωπικό, για την βοήθεια και τη στήριξη κατά την προετοιμασία, αλλά και κατά την διάρκεια του Σεμιναρίου.

Πένθη

Στις **25 Οκτωβρίου 2023** εκοιμήθη ο Ομότιμος Καθηγητής, πρώην πρύτανης και συγγραφέας **Γεώργιος Γραμματικάκης**, παλαιός φίλος του Ιδρύματος, ο οποίος διετέλεσε και αναπληρωματικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΑΚ (1984-1985).

Στις **10 Νοεμβρίου 2023** εκοιμήθη ο Ομότιμος Καθηγητής του Τμήματος Ιατρικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, **Σταύρος Μπαλογιάννης**, επι σειρά ετών φίλος του Ιδρύματος και ομιλητής σε πλήθος συνεδριακών δραστηριοτήτων του Ιδρύματος.

Στις **17 Νοεμβρίου 2023** εκοιμήθη ο Γάλλος Καθηγητής – Ερευνητής **Jacques ZAFFRAN** (Ζακ Ζαφράν), ο οποίος είχε αφιερώσει τη ζωή του στην επιστημονική μελέτη της πλούσιας χλωρίδας της Κρήτης. Το ερευνητικό υλικό βρίσκεται στο Μουσείο Κρητικών Βοτάνων – Herbarium Jacques Zaffran της ΟΑΚ, το οποίο εγκαινιάστηκε στις 3 Ιουνίου 2008, Τμήμα του Ινστιτούτου Θεολογίας και Οικολογίας (ΙΘΟ), Παράρτημα της Ακαδημίας. (Βλ. Χανιώτικα Νέα, *Αποχαιρετώντας έναν σύγχρονο φιλέλληνα*, 18.12.2023, σελ.40)

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ορθόδοξου Ακαδημίας Κρήτης, τιμώντας την προσωπικότητα και την προσφορά του προς την Κρήτη και την ΟΑΚ αποφάσισε ομόφωνα

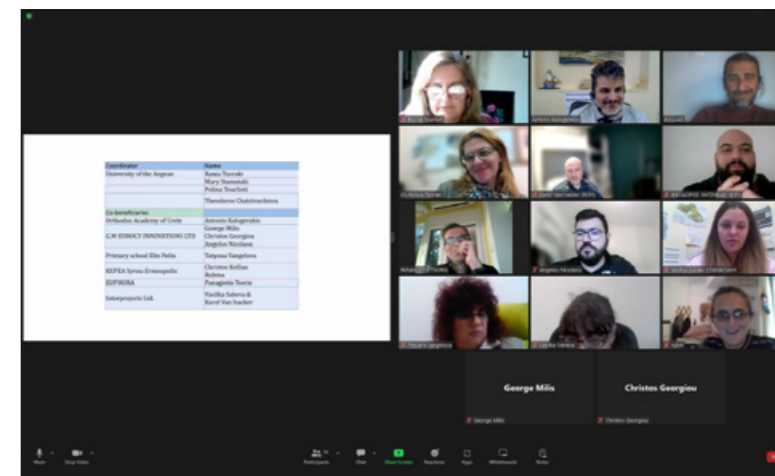
1. Να εκφράσει τα θερμά συλλυπητήρια στην οικογένεια του εκλιπόντος και να μιλήσει ο Γενικός Διευθυντής δρ Κωνσταντίνος Ζορμπάς και να ομιλήσει για το επιστημονικό έργο του και την ιδιαίτερη σχέση του με το Ίδρυμα.
2. Να οργανώσει, εν καιρώ, Επιστημονικό Συμπόσιο αφιερωμένο στη μνήμη του.
3. Να δημοσιεύσει το παρόν Ψήφισμα στον τοπικό Τύπο και να το αναρτήσει στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος.

Ευχόμεθα να τους αναπαύσει ο Κύριος και εκφράζουμε και από τη θέση αυτή τα θερμά συλλυπητήρια προς τους οικείους τους.

Νέο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα με Εταίρο την Ακαδημία

Εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ένα ακόμα Πρόγραμμα με τη συμμετοχή της Ορθόδοξου Ακαδημίας Κρήτης (ΟΑΚ) και συντονιστή το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και συγκεκριμένα την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια **Ουρανία Τζωράκη**. Ο τίτλος του Προγράμματος είναι “Saving our Water – Εξοικονομώντας το Νερό μας” (SaveH2O – KA220-SCH-071B950A). Οι υπόλοιποι εταίροι του Προγράμματος είναι η EUFORA από τη Χίο, η EUROCY INNOVATIONS από την Κύπρο, το Δημοτικό Σχολείο “Elin Pelin” από τη Φιλιππούπολη της Βουλγαρίας, το Κέντρο Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (ΚΕΠΕΑ) της Ερμούπολης στη Σύρο και η Interprojects από τη Βουλγαρία.

Ο βασικός άξονας του Προγράμματος είναι το νερό και η εξοικονόμησή του, αλλά και η σύνδεσή του με την κλιματική κρίση και τα περιβαλλοντικά ζητήματα που συνδέονται με την αξία του για τον άνθρωπο και τη σύγχρονη κοινωνία, μέσω STEAM προσεγγίσεων (Science, Technology, Engineering, Art, Mathematics – Επιστήμη, Τεχνολογία, Μηχανική, Τέχνη, Μαθηματικά). Από το Πρόγραμμα θα παραχθεί πρωτότυπο εκπαιδευτικό υλικό συμπεριλαμβάνοντας χρήση σύγχρονων εφαρμογών και οπτικοακουστικών μέσων, καθώς το Πρόγραμμα στοχεύει στην ευαισθητοποίηση μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσω πρακτικών εφαρμογών STEAM για την εξοικονόμηση του νερού.

Η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης είναι υπεύθυνη για τη διάχυση των αποτελεσμάτων του Έργου, οπότε και θα προωθεί στην τοπική και ευρωπαϊκή κοινότητα το σχετικό υλικό, που θα ετοιμαστεί στο πλαίσιο του Προγράμματος. Υπεύθυνοι του όλου Προγράμματος είναι ο **Αντώνιος Καλογεράκης** και ο Δρ **Κωνσταντίνος Ζορμπάς**.

Φιλοξενίες - Επισκέψεις

- 9-14.10** Την *Marlen von Xylander* με τον σύζυγό της *Gerd Hohnen*, φίλοι του Ιδρύματος.
- 16.10** Συνάντηση με την *Ανδρομάχη Χουρδάκη* για προγραμματισμό δράσεων της Λέσχης Φιλαναγνωσίας στη Βιβλιοθήκη της ΟΑΚ «Το Φως».
- 25.10** Συνάντηση με τον *Δημήτρη Σκουρογιάννη* (Strategic Design & Innovation Consultant) από το Ηνωμένο Βασίλειο για συνεργασία με το Ίδρυμα.
- 26.10** Συνάντηση με τις *Susanne Holst* και *Pernille Svedsen* από την «Sanderum» Εκκλησία της Δανίας, για μελλοντικές συνεργασίες, στο πλαίσιο της Βυζαντινής Αγιογραφίας και του Προγράμματος του Ιδρύματος «Ζώσα Ορθοδοξία».
- 19-25.11** Ο Επίσκοπος *Jonas Jonson* της Επισκοπής Strängnäs της Σουηδίας, Εταίρος της ΟΑΚ, με τη σύζυγό του *Birgitte*, Ομότιμη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου, όπου είχαν συναντήσεις με το προσωπικό της Ακαδημίας και τον Πρωτοπρ. π. Αντώνιο Αρετάκη. Ο Επίσκοπος ηγείτο Ομάδας νέων, οι οποίοι είχαν φιλοξενηθεί από τον μακαριστό Κισάμου και Σελίνου κυρό Ειρηναίο, για την οικοδόμηση του Μητροπολιτικού Παρεκκλησίου αφιερωμένο στον Άγιο Οικουμένιο.
- 20.11** Οι *Ria Hagstrom* και *Elina Simonen*, δημοσιογράφοι από τη Φινλανδία, συναντήθηκαν με τον Γενικό Διευθυντή της ΟΑΚ και τα μέλη του Επιστημονικού Προσωπικού και συζήτησαν θέματα εναλλακτικού και θρησκευτικού τουρισμού. Οι δημοσιογράφοι ερευνούν για

τη συλλογή του απαραίτητου υλικού για την έκδοση σχετικού βιβλίου «Σαλονιού» για την Κρήτη, με τη βοήθεια του Γραφείου Τουρισμού της Περιφέρειας Κρήτης.

- 14.12** Συνεργασία με την Πρόεδρο και τα μέλη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου του Παγκρήτιου Συλλόγου Εικαστικών Δημιουργών “ΝΕΩΡΙΟΝ ΤΕΧΝΗΣ”. Η Πρόεδρος *Μαρία Χαρκούτση* ευχαρίστησε τον Γενικό Διευθυντή για τη φιλοξενία και επεσήμανε ότι η Ακαδημία είναι το Πνευματικό Κέντρο της Κρήτης που στέκεται πάντα δίπλα στο έργο εικαστικών δημιουργών από όλη την Κρήτη με ποικίλες προτάσεις και κοινές δράσεις.
- 21.12** Πρώτη συνάντηση συνεργασίας με τον ανάδοχο εργολάβο (Χανιώτικη Εταιρεία Smart Construction) για την ανακαίνιση της παλαιάς πτέρυγας του Ιδρύματος.

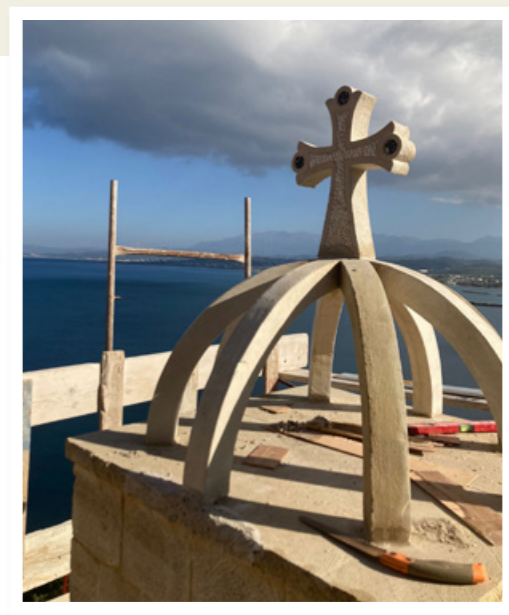
Χριστουγεννιάτικες ευχές από τον Robert Fulghum

Χριστουγεννιάτικες ευχές λάβαμε από τον επί πολλά έτη φίλο του Ιδρύματος *Robert Fulghum* – Ρωτόκριτος Φουλτζαμάκης –, όπως του αρέσει να τον αποκαλούν. Απευθύνεται σε όλους τους φίλους του και παρά τις πρόσφατες δυσκολίες με την υγεία του, δεν λησμονεί ποτέ την όμορφη Κρήτη! Του ευχόμεθα καλή ανάρρωση και σύντομα πάλι κοντά μας...

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Η ψυχή της πέτρας! (αριθμ. 2817).

Ομάδα Νέων από τη Νέα Ζηλανδία (αριθμ. 2818).

Συμβούλιο Χριστιανικών Εκκλησιών Γερμανίας (αριθμ. 2819).

Αντιπροσωπεία Θεολογικής Ακαδημίας Κιέβου (αριθμ. 2820).

Βία και Τραύμα (αριθμ. 2824).

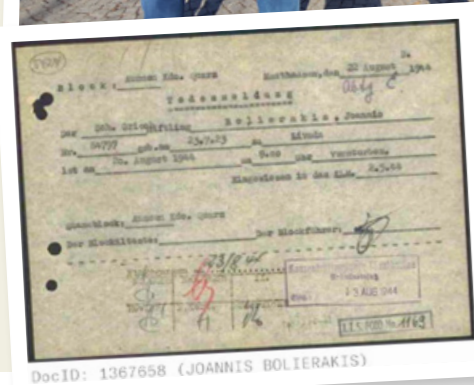
Αντιπροσωπεία Θεολογικής Ακαδημίας Βολύν (αριθμ. 2826).

Ελληνογερμανικός Σύνδεσμος Νεολαίας (αριθμ. 2827).

Ευαγγελική Ακαδημία του Bad Boll (αριθμ. 2830).

«Υδωρ τό ζῶν» (αριθμ. 2831).

Ευρωπαϊκός Διάλογος (αριθμ. 2834).

Το Δένδρο της Ισότητας (αριθμ. 2835).

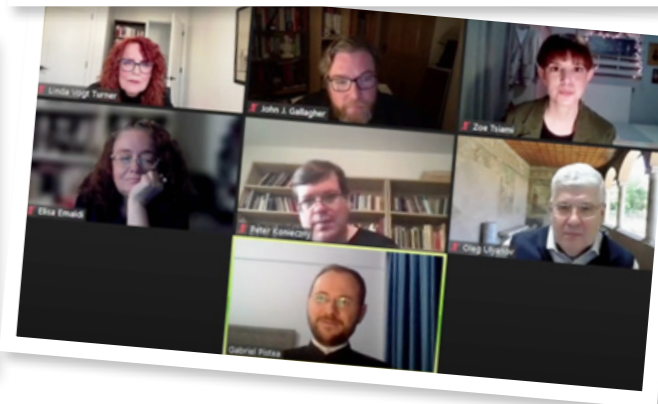
Μαγειρεύοντας στην ΟΑΚ (αριθμ. 2836).

Ρωμαϊκές και Βυζαντινές Χριστουγεννιάτικες Παραδόσεις (αριθμ. 2839).

«Έλαιον Εὐχαριστίας...» (αριθμ. 2837).

διάλογοι καταλλαγής

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΤΗΝ ΟΑΚ ΣΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ
ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΘΕΙΤΕ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Orthodox Academy of Crete

Orthodox Academy of Crete

@orth_acad_crete

www.libraryoac.gr